

TRAPSAVEC



Sborník Literární Soutěže



Peter Pintér – Fotep / Na dlhej lúke
1. miesto, Volné téma pro pokročilé



Magdalena Dvořáková – Waki
Noc kouzel / 1. miesto, Volné téma



Miloš Stanko – Tulda / Barevné svítání
3. miesto, Volné téma



Miloš Stehlíček – Stehla
Věrnost osadě
3. miesto, Trampská tvořivost



Marta Furdíková – Šmidla / Štajerská jelenia ruja z kráľovskej lôže
1. miesto. Můj bydlík – můj hrad / Putovní hlavní cena Dědek Trasák

TRAPSAVEC

Ahoj kamarádi.

Ve chvíli, kdy čtete tyto řádky, jsou vyhlášeny výsledky letošního jubilejního ročníku Trapsavce a naše soutěž tím vstupuje do druhé poloviny svého prvního století. Víím, zní to poněkud nadneseně, ale je to tak. Padesát let je dlouhá doba a je skoro neuvěřitelné, že po celou tu dobu Trapsavec přežil, navzdory nástrahám, co přinesl osud, ať už to byly restrikce komunistického režimu, předávání štafety mezi organizátory, změny zájmů lidí po revoluci, nástup elektronických médií, konzumní společnost i vzrůstající finanční náročnost akce. Nevíme, co bude za dalších padesát let, jak bude vypadat svět, kultura, co s námi provede umělá inteligence, životní prostředí, změna klimatu a podobné civilizační nástrahy. Chceme ale věřit, že i za padesát let se někde u ohně sejde tlupa tvůrčích a nadšených lidí, kteří si budou chtít poslechnout, co jejich kamarádi napsali, složili, vyfotili, namalovali a vyrobili – sami, bez strojů. Věříme, že lidská tvořivost přežije i v konkurenci se superrychlými počítači, jejichž schopnosti si dnes ani neumíme představit.

Je jen na nás a na našich následovnicích, zda to tak bude, stejně jako to bylo na našich předchůdcích, zakladatelích, organizátorech, porotcích, soutěžících i čtenářích. Jim všem pochopitelně patří velký dík, bez nich bychom tady nebyli ani my, současní aktéři Trapsavce.

Poděkujme tedy všem, kterým se Trapsavec dostává pod kůži, minulým, současným i budoucím.

Těšíme se na setkávání v druhém půlstoletí Trapsavce.

Tom a Hafran

1. Vlastimila Hlavatá – Aťka – 2002, 2004, 2007, 2010
2. Eva Obůrková – Šklíba – 1995
3. Iva Synáková – Tapi – 1974, 1979, 1987, 2006, 2019
4. Jana Ptáčková (Benešová) – Johanka – 1983
5. Stanislava Bumbová – 2000
6. Marta Bílková – 1992, 1994
7. Josef Jégr – Jožka – 1971
8. Tomáš Daněk – Tom – 2017
9. Marek Kysilka – Fenik – 2008, 2012
10. Jaromír Hlavatý – Juan – 1999
11. Miroslav Valina – Mírek – 1993, 2003
12. Lenka Bittová – 2024
13. Karel Růžička – Lišák – 1988
14. Miloš Hlávka – 2016
15. Jaroslava Šálková – Kavče – 1975, 1986, 1996
16. Drahomíra Venclová – 1972
17. Jaroslav Horák – Andy – 1991
18. Václav Papež – Padre – 2023
19. Miloslav Břeň – 1973
20. Jan Frána – Hafran – 2015, 2022
21. Jaroslav Pagáč – Jaroos – 2005
22. Václav Stričko – Vašík – 1997, 2011
23. Jaroslav Šlejmar – Kutloch – 1984
24. Jan Valeš – Jeňýk – 1998, 2014, 2020
25. Jiří Mika – Bacil – 1982
26. Petr Doležal – Dollyk – 2013
27. Vít Obůrka – Víťa – 1990
28. Jan Drnek – Akela – 2001
29. Michael Antony – Tony – 2009
30. Jaromír Frič – Billíček – 1985



31. Vladimír Pidrman – 1980
32. Peter Jokl – Joko – 2018, 2021
33. Anna Košíková – Kuře – 1989

VÝSLEDKY 50. ROČNÍKU



Zlatý Trapsavec

U křížku v lukách – Lenka Bittová (České Budějovice)

Poezie do 23 let

1. místo – [Návraty z nedokonaných rájů](#) / Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)
2. místo – [Kusy životů, které se mlčí](#) / Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)

Próza do 23 let

1. místo + Malý Trapsavec – [Proximita smrti](#) / Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)
2. místo – [Myší války](#) / Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)
3. místo – [Dodávka](#) / Linda Kastlová (Holýšov)

Poezie nad 23 let

1. místo – [Len tak](#) / Eva Kováčová – Seppä (Kalná nad Hronom)
2. místo – [Tulácká píseň](#) / Vítězslav Kaprál (Lysá nad Labem)
3. místo – [Tisíc a jedenkrát](#) / Eva Kováčová – Seppä (Kalná nad Hronom)
3. místo – [Edgar mění lifestyle](#) / Eva Suková – Blondýna (Rakovník)

Próza nad 23 let

1. místo – [Plich Eda](#) / Josef Václavík – Filo (Šumperk)
2. místo – [Pochmýhl](#) / Josef Václavík – Filo (Šumperk)
3. místo – [Panděřina skříňka](#) / Boris Černý – Boris (Praha)
3. místo – [Potlach](#) / Jan Zbořil – Zbora (Všestary)

Poezie Oldpsavci

1. místo – [Za hranou stolu](#) / Jaroslav Šlejmar – Kutloch (Rokycany)
1. místo – [Povidlové povídaní](#) / Jitka Fialová (Velké Meziříčí)
2. místo – [Dvanást' hladných psův](#) / Peter Jokl – Joko (Partizánske)
3. místo – [Dub](#) / Jitka Fialová (Velké Meziříčí)
3. místo – [Předjaří](#) / Lenka Bittová (České Budějovice)

Próza Oldpsavci

1. místo – [Keď ti Wabi visí tristo korún](#) / Peter Jokl – Joko (Partizánske)
2. místo – [Bublíný](#) / Radek Kottner – Kačer (Sudoměřice)
2. místo – [Divadýlko](#) / Jiří Hons – Murdoch (Brandýs nad Labem)
3. místo – [Klekání](#) / Jan Valeš – Jeňýk (Holýšov)
3. místo – [Pingl](#) / Václav Stričko – Vašýk (Praha)

Nový Oldpsavec

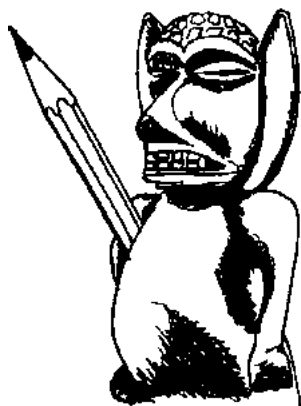
Boris Černý – Boris (Praha)

Kenyho VOLEJ Revival (o nejlepší vodáckou povídku ročníku)

[Proximita smrti](#) / Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)

Porota

Iva Synáková – Tapi, Vlastimila Hlavatá – Atka
Petr Náhlík – Vokoun, Milan Pich – Belmondo
Jakub Noha, Jan Pohunek – Přebra
CHKO Obůrky



BUBLINY

Ležel jsem na pláži u Rotundy svatého Jiří na Řípu a vychutnával si samotu a šplouchání moře do tohoto maličkého ostrůvku. Obzor sice hyzdily kontejnerové lodě, ale i tak to tady působilo jako ráj. Měl jsem plné zuby předlídňené pevniny.

„Centrálo, zakotvil u ostrova Říp. Od vyplutí z Brd směřoval stále na sever. Zdá se, že tu na někoho čeká. Ano, vidím další plachetnici plující k Řípu od východu.“

„Ahoj, Žabáku! Připlul jsi sám?“ zahájil setkání Vorvaň, jakmile se Žabákovu loď objevila u Řípu.

Žabák zakýval hlavou a vyvázal se k Vorvaňovo lodi. „Řek jsi o akci někomu dalšímu?“ pokračoval Vorvaň hned, jak Žabák seskočil k němu na pláž a zalomil mu palec.

„Nefek, nechci, aby se to prokeclalo. Kolik jsi vzal bomb, Vorvani? Celou cestu si počítám, jestli jsem to nějak nepodcenil a nevzal jich málo.“

„Já jich vzal šest pro sebe a šest pro Soba. Mám i jeden náhradní regulátor,“ pochlubil se Vorvaň.

„Já mám zase dvě masky, člověk nikdy neví! Ale bomby mám jen čtyři, tak snad to bude stačit.“

„Centrálo, obě lodě odrazily od Řípu a plují přímo na západ. Směřují buď na nejjižnější středohořské ostrovy, nebo možná až do Krušnohorského zálivu. Vypadá to, že žádný útok na konvoj, co právě proplul Jihlavským průplavem, nechystají.“

U ostrova Oblík se k Vorvaňovi a Žabákovi připojily další dvě lodě. Na jednu z nich se Vorvaň obzvlášť těšil. Přivezla mu totiž jeho starého kamaráda Soba, kamaráda z války o Krkonoše. Sob seskočil do Vorvaňovo lodi, hned na to Vorvaň nafoukl spinakr a všechny čtyři plachetnice se rozjely po větru dál na západ.

„Tak jak se žije v Krkonoších, Sobe?“ těšil se na novinky Vorvaň.

„Jako všude jinde, Vorvani. Předlídňeno. Kdybychom v padesátých letech neuhájili Krkonoše před Poláky, tak nevím, kam bychom se poskládali. V Krkonoších žije snad padesát procent všech lidí z bývalých měst. A tipný je, jak i po stěhování národa se špičující lidi z Hradce s lidmi z Pardubic. Mě osobně teda štvou všichni. I proto se hrozně těším na dnešní podvečer, až všechno zmolkne.“

„Centrálo, potvrzuji, že lodě vplouvají do Krušnohorského zálivu. Měli bychom posílit ochranu CO2-jemu. Doporučuji informovat velitelství na Klínovci.“

Vorvaň se Sobem stáhli hlavní plachtu i kosatku a úžinou mezi Krušnými a Doupovskými horami pluli jen na motor, ostatní je následovali. Vítr se utišil, blížil se večer.

„Sobe, vytáhni si ze salonu věci do vody, měl by sis vyzkoušet, jestli ti budou,“ vyzval Vorvaň svého druha. „Jsou v tom modrým pytlí.“

Sob se přišoural s obřím pytlíkem, začal z něj tahat výbavu a rovnou ji na sebe soukal.

„Vorvani, co to je za prehistorickou výbavu?“ šklebil se Sob.

„Klasickéj vojenskéj neopren, cos čekal?“

„Neopren? Spiš paleopren, ne? To se snad používalo, když ještě moře bylo o 450 metrů níž! Nepamatuje ještě Prahu? Jak mam v tomhle vydržet celý večer?“

„Sobe, tys' ňák vyměk. Holt si musíš vybrat. Buď tlačení s lidma na zemi, nebo svobodnej trampíng pod vodou – hele, neboj, dneska nám poprvé zima nebude! Možná i pochopíš, jaká to byla krása, když se trampové mohli hrát u ohně!“

„Centrálo, sledované plachetnice vpluly do Karlovarské zátoky. Čekaly tam na ně další lodě. Všichni z lodí skáčou do vody a mají na sebe navázáno hromady materiálu! Okamžitě nechte uzavřít slavkovský CO2-vod! Jestli se nám CO2 uvolní do atmosféry, tak na krušnohorských polích budeme sázet leda kaktusy!“

Vorvaň, Sob, Žabák i ostatní následovali místní vodní trampy v ponoru. Profukovali uši a potápěli se stále hloub a hloub. Čím blíže byli ke dnu, tím více cítili proud, který jim cloumal náhradními bombami se vzduchem, až se zvonivě srážely. Kromě proudu cítili i podivné teplo. Proud vody tryskající ze země hřál! Vřídlo, odkud teplo proudilo, bylo uprostřed kruhu, který jim naznačil, kam se mají rozmístit. Když tak učinili, jeden z potápěčů naznačil, že se mají ostatní uklidnit v pohybech a zaujmout meditační posezení. Uposlechl ho. Každému v kruhu se na chvíli upřeně zadíval do masky, pak ze svých úst vyndal regulátor a vzduchem naplnil rukáv, na který připevnil vlnku. Všichni vrávoravě povstali. Nafouklí rukáv s vlnkou opustil potápěčovu ruku. Trampové smekli neoprenové čepičky a přes masky, které zakrývaly dojetí svých nositelů, upřeně sledovaly vlnku letící vzhůru. Potlach začal.

„Centrálo, právě vyhublo na povrch, že jsme je nesledovali zbytečně. Dle vylovené vlnky se evidentně rozběhla podvodní akce organizované skupiny. K započatému útoku se přihlásila Teroristická organizace Modrá kotva.“

„Hlídko, co přesně je na oně vlnce?“

„T. O. Modrá kotva.“

„Hlídko, Modrá kotva je název trampské osady z 20. století!“

„Cože? Trampové? Co to je za lidi? Vždyť jsou vystrojení, jako kdyby šli do války!“

„Jo, to je takové jejich zvyk. Vystrojí se jak do války o Krkonoše, ale pak si jen sednou v kruhu jeden vedle druhého, dívají se do písku před sebou a pouští bubliny.“

**2. místo Próza Oldpsavci
Radek Kottner – Kačer (Sudoměřice)**

DVANÁŠŤ HLADNÝCH PSOV

*Sám
bosý a prázdný
ako dvanásť hladných psov
ako koktavá jeseň
štrbavý vietor*

Na kalendári deravá streda

*A na druhom brehu
pozorujem
rozmazané tváre dávnych kamarátov*

*Tancujú
okolo nedopitých stolov
v jednosmernom spomalenom blate
v neutíchajúcom novembrovom daždi*

Žijú lepkavým smiechom

*Dýchajú ťažké vône večera a nešetria slovom
Nevedia, že:
už zajtra celý svet po stotisícikrát objaví nemý film
a Friga aj s mašinou vyhlásia za kráľa Majáles!*

*Zmknu
ako zomleté zrno v dlaniach*

*Sám
bosý a mokrý
ako dvanásť hladných psov
ako roztrhnutý tieň
vo svetle prechádzajúcich nočných vlakov
ako Robinson spomienok*

*Na vykoľajenom ostrove
uprostred počmáraných a rozmočených máp*

*Kľáčim
pri ohni z vypálených zápaliek
a chytám mušky tepla
za vytahané rukávy*

*Vzduch sa plní
hustnoucou tmou
neriedeným dymom
pachuťou pív a neznámych bylín*

spevom smutných

*Som
dvanásť hladných psov*

**2. miesto Poezie Oldpsavci
Peter Jokl – Joko (Partizánske)**

DIVADÝLKO

Prihasil si to ve chvíli, kedy Frank upil z ešusu. Zadýchaný bůh pomsty, třímající pokutový bloček a odznak... Náhle se vyloupil za kmenem borovice, založil ruce v bok a začal hulákat. Jeho příchod je ovšem nepřekvapil. Cestou pod převis dělal takový brajgl, že se stihli pohádat, jestli se k nim blíží člověk, nebo postřelený divočák.

„To snad není možný! Co to tady vyvádíte!“ zahřímal, jakmile se dostal do prostoru ozářeného plameny ohně. „Stráž ochrany přírody! Okamžitě se všichni legitimujte!“ Dave zareagoval jako první.

„My jsme tak rádi, že vás vidíme! Zabloudili jsme a vůbec nevíme, kudy se dostat do města!“

Zatímco se narušitel jejich klidu sípavě nadechoval k odpovědi, Dave rychle pomocí prstové abecedy naznačil písmeno „B“.

To značilo očekávatelné komplikace, pro které měli připravený scénář. Vlastně před chvílí vymysleli i plán C, ale trochu si oddechli, že nemusí proběhnout – zahrnoval totiž pokus o zastrašení zraněného kňoura mohutným řevem a házením hořících klacků ve víře, že se zvířata opravdu bojí ohně a hluku. To se jim samozřejmě zkoušet nijak zvlášť nechťelo.

„Vysedávat u ohně v chráněném území... Jste blázní?“ vyrazil ze sebe čerstvě příchozí s prudkým zafuněním.

„Ten táborák vás bude stát pěkných pár tisíc,“ pečlivě si připravil pokutový bloček k akci. „Takže ještě jednou – vaše občanky bych prosil.“

„Proč?“ optal se bezelstně až doposud mlčící Bob. „My přeci neděláme nic špatného. Ztratili jsme se a vy nám chcete ještě napařit flastr? To mi škeble nebere...“

„Ale děláte,“ zněla odpověď. „Děláte! Camráte se po lese mimo značené stezky, a ještě rozděláváte oheň! Na to jsou paragrafy!!!“

„Dej mi napít,“ ozval se Dave a převzal Frankův ešus, aby si také přihnul. Pak se ujal slova.

„Rád bych se omluvil za ten oheň,“ začal skoro kajcně. To na straně protivníka vyvolalo trochu uvolnění, přes tvář mu dokonce přelétl náznak spokojenosti.

„Jenže my ho nezapálili,“ odtušil Dave a pokrčil rameny. „Vůbec netušíme, kdo ho tu rozdělal.“

Ochranař vytřeštil oči a náhle znovu nemohl popadnout dech. „Co... Cože... Co mi to tady...“ vyrážel ze sebe přerývaně. Právě se připravoval vynutit si okamžitě zalití ohniště vodou, ale tohle ho rozhodilo.

„Pravda,“ navázal plynule Frank. „Ztratili jsme cestu, a když jsme uviděli světélko, tak jsme vyrazili za ním. Světe, div se, vylezeme sem, a on tu hoří oheň, ale nikde nikdo...“

„Už jste něco takového někdy viděl?“ přidal se Bob. „Jsme v lese! Všude spousty dřeva, co kdyby tady, nedej pámbu, něco chytlo? No, a tak jsme si řekli, že si tu sedneme na pr... pardon, že se posadíme a počkáme, až ten fajrák sám od sebe chcípne. Jako že na něj máme pozor. Sice nejsme žádný hasiči, ale dávat pozor a ohlídat to tu snad zvládnem, jsme si říkali.“

Jejich slova se však nesetkala s pochopením.

„Heleďte se, vy hovada,“ uslyšeli, „vy si vážně myslíte, že jsem úplně padlej na hlavu? Ten oheň jste tu rozdělali vy, to je přeci úplně jasná věc! Myslel jsem, že budu trochu shovívavý, ale takhle – ne! Když ze mě chcete dělat idiota, napalím vám maximální pokutu – a můžete si pak klidně představovat, v jakým luxusním penzionu se snídání v ceně byste se za ty prachy mohli válet... Místo bivakování v chráněné oblasti, mimo značený stezky!“

Frank se ale nedal.

„Z právníckého hlediska nesouhlasím,“ zdvihl varovně ukazováček. „My neřžeme – a proti našemu tvrzení byste musel mít nějaký konkrétní důkaz. Ten nemáte. Nemůžete, když jsme se ničeho podobného nedopustili.“

Samozřejmě, že oheň rozdělali oni – dokonce konkrétně právě Frank. A ještě si přitom liboval, že na první sirku... Jenže to bylo už před nějakou dobou. Neexistovala šance, že by byl spatřen při činu.

Zdálo se, že obrat „z právníckého hlediska“ trochu zklidnil atmosféru.

„Ehm,“ odkašlal si strážce. „Někdo to zapálit musel. Jste tu jen vy. Protože nevím, kdo to konkrétně byl, tak se o pokutu podělíte...“

Frank zavřel hlavou. „Nemůžete na nás přeci uvalovat princip kolektivní viny, vážený pane. A teď pozor – když určité viníka, ale označíte nevinného, bez dostatečných důkazů, pak se sám vystavujete riziku, že na vás dotčený podá trestní oznámení – ano, přesně tak – a s pomocí svědků, kteří jsou po ruce, se pak na vás může dost zahojit. Na vašem místě bych si tohle ještě hodně dobře rozmyslel. Bývá lepší nejednat impulzivně, když nechcete svých rozhodnutí litovat.“

„On kolega je, jak jste si asi všiml, právník,“ navázal Dave. „Ale i když já třeba nemám jeho vzdělání, tak vím, že jak jste mluvil o bivakování v chráněné oblasti, tak nemáte pravdu. My nebivakujeme, nemáme tu žádný přístřešek. Jen tak sedíme, to je vše.“

Skutečně, v záři teď už trochu skomírajících plamenů se povalovaly jen dvě nevybalené usárny a jedno tele. Dave pokračoval.

„Kromě toho, my teď nejsme v oblasti národního parku, národní přírodní rezervace nebo národní přírodní památky. Nacházíme se v chráněné krajinné oblasti, jistě. Jenže nejsme v zóně, ve které by byl zakázán pohyb mimo turistické cesty. Apeľuje se tu na něj, ale přímo zakázání není. I když jsme se ztratili, tak si pamatuju, že na výraznější chráněnou oblast nenarazíme v okruhu tak deseti kilometrů, a tolik jsme tu rozhodně nenabloudili. Stejně jsme se asi většinou motali nějak v kruhu...“

„Ovšem v případě, že se člověk ztratí a hledá cestu, dá se uvažovat o institutu krajní nouze, díky kterému pak nebudeme popotahováni, třeba i kdybychom se nacházeli v první zóně národního parku,“ skočil mu ještě do řeči Frank.

Ochranář se už začínal tvářit trochu utrápeně. Posadil se naproti nim.

„Hele, já na tyhle kecy nemám čas ani náladu. Dejte sem ty občanky, sepíšeme to, nic teď platit nebudete a ve správním řízení si pak právníky pořešte, co chcete.“

„To bysme je ale museli mít,“ kontroval Bob a sebral Daveovi ešus. „My s sebou občanky neťaháme, co kdybysme je ztratili?“ Pak upil a blaženě zamaskal. „To je pitíčko...“

„Sakra! Musíte mít občanky!“ vyletěl strážce jak čertík z krabičky.

„Kdepak, vážený pane,“ vyvedl ho pohotově z omylu Frank. „Ta povinnost platila za socialismu, teď již nikoliv. Ale jsme připraveni nahlásit svá jména a adresy, stejně jako bychom to udělali, pokud by nás hodlala ztotožnit policie.“

Když si zástupce zákona zapsal, co mu nadiktovali, viditelně se uklidnil. „Že vám to za stálo, chlapi,“ utrousil skoro otcovským tónem, zatímco opisoval sdělené údaje do protokolu.

„Ve správním řízení to bývá dražší.“

„To riziko na sebe vezmeme,“ prohlásil Dave poté, co na něj Frank povzbudivě pokývl.

Ochranář se trochu zarazil. „Uvědomujete si, doufám, že poskytnutí falešných údajů o vaší identitě by vás přišlo setsakra draho?“

„Zjistěte,“ přítakal Frank. „Toho jsme si plně vědomi.“

Bob si odkašlal. „Tak teď už na sebe nemusíme pouštět hrůzu, ne? My si to nějak dořešíme a jinak... Co jsme si, to jsme si, ne?“

A s těmi slovy napřáhl ruku, ve které třímal ešus. „Ochutnejte, tohle je vážně suprový pití. Vsadím se o pětikilo, že tak dobrej rum jste ještě nepil. Na zdraví!“

Když viděl zaváhání na druhé straně, pozdvihl nejdřív ešus ke rtům sám. „No není to otrávený, nebojte se... Tak na vaše!“

„Možná trochu sladší, než by měl být, ale my tři jsme se už před časem shodli, že pro nás je to rum par excellence...“ vmísil se mezi ně Dave. „Uděláte nám radost, když ochutnáte.“

Strážce váhavě usrl. Trochu jako by mu zaskřílo v očích – a usrl znovu. A potom ještě jednou. Nakonec neodolal a zavalďal si opravdu dlouhý doušek. Pak ešus vrátil.

„Pití teda máte vážně dobrý... Kolik to má procent?“

„No, asi padesát,“ odušil Dave. „Ale vůbec to není poznat, co? Jemný nástup, i když alkohol tam ze začátku lehce štípne, žádný nepříjemný ocas... Jen si ještě dejte, schválně – taky tam cítíte tu vanilku a prazené oříšky?“

Než chuť všichni řádně vyhodnotili, bylo potřeba ešus dvakrát dolít.

V tu chvíli už oheň, na který všichni zapomněli, začínal sám zvolna skomírat. Bob vstal, v každé ruce jednu ze svých čutor, a vyprázdnil jejich obsah přímo doprostřed slábnoucích plamenů. Mohutně to zasychelo a všechny je obklopil oblak neprůhledné páry.

„Co to zase má znamenat?“ začal se čílit strážce.

Ale to už ohniště vydatně prolévali i Dave s Frankem. Každý přitáhl na hřbetě dva až tři litry

vody, a tak během pár okamžiků neseděli u ohně, ale u něčeho, co připomínalo spíš rozbahněnou studánku, obloženou kolem dokola kameny.

„Sem si vzpomněl, jak moc vám vadila ta vatra,“ odpověděl Bob, jakmile se ovzduší trochu zprůhlednilo. „Tak sem ji zrušil, abych vám udělal radost.“

„Popravdě řečeno, teď již nikoho – ani podobným omylem, jak se původně stalo vám, když jste si myslel, že jsme ten táborový oheň založili my – nemůže napadnout, že snad pácháme něco nezákonného,“ přidal se Frank. „Jen tu sedíme pod skálou, sice mimo turistickou stezku, ale na tom není nic špatného.“

Dave si odsunul širák z čela a zlehka se podrbal ve vlasech. To dělával vždycky, když chtěl říci něco důležitého.

„Zdá se, že už mlátíme prázdnou slámu... Vše důležité bylo řečeno a pominul i jakýkoliv důvod, proč bychom se navzájem měli zdržovat. Takže se teď sebereme a potáhneme někam do háje.“

„Teda do lesa, přesněji řečeno,“ dodal, nahnátl popruh usárny a nacvičeným pohybem si ji nahodil na záda.

Ostatní ho následovali a vykořili do soumraku, který halil okolí.

„Takže ty vaše údaje jsou vážně falešný,“ došlo ochranáři vzápětí. „Okamžitě se zastavte – volám policii. Z titulu své funkce mám právo vás zadržet, když dochází k porušení zákona. Nesmíte mi klást odpor!“

„A co konkrétně je tu prosím porušováno?“ namítl Frank. „Nevidím nic závadného. Pokud policii zavoláte, pak ji ale jistě bude zájmat, že jste ve službě pod vlivem alkoholu a ještě ji zbytečně otravujete – kvůli nějakému fiktivnímu ohni...“

„Jak pod vlivem?“ začal jejich protivník, ale pak si uvědomil, kolik toho s nimi vypil. Zabloudil pohledem k ohništi – z toho už ale nestoupal sebelepší pramínek kouře.

Zmizeli mu ve tmě, jen sem tam zapraskala větvička, zatímco se vzdalovali neznámo kam.

„Myslíte, že ty benga vážně zavolá?“ prolomil noční ticho po pár stech metrů Bob.

„Těžko,“ odvětil Dave. „A i kdyby se k tomu rozhodl, tak v tý roklí není signál. Musel by vylízt na hřebec, pak než se s ním domluví – a než by sem dorazili, jestli se jim vůbec bude chtít někým vyjítžďet... To budeme dávnou v trapu. Znáš tu jeden kemp o pár roklí dál, po cestě je dokonce potůček, tak tam můžeme doplnit vodu. Jen asi pro jistotu nebudeme dělat oheň, z bezpečnostních důvodů...“

„Stejně je hustý, že ta tvoje metoda funguje,“ obrátil se teď Bob na Franka. „Když sme si doma probírali, jak při průseru sehrát tohle divadýlko, vůbec sem nevěřil, že by nám někdo takhle skočil na špek.“

„Vyšlo to dobře“, přitakal Dave. „Třeba bychom to mohli i sepsat a na nějakým potlachu přehrát jako opravdovou divadelní hru...“

„To nejspíš ne,“ povzdychl si Frank. „Tohle nám nikdo neuvěří, uvidíte sami. Pro divadlo si budeme muset vymyslet něco úplně jiného. Pravda se

pro dramatickou tvorbu nehodí, to je známá věc.“ „Asi máš recht,“ uznal Dave. V dáli zahoukal syček a oni pokračovali v cestě.

2. místo Próza Oldpsavci

Jiří Hons – Murdoch (Brandýs nad Labem)

TULÁCKÁ PÍSEŇ

*Z dohledu lidských obydlí
v botách co nestojí za nic
koštují mléko kobylí
prachem cest solím si krajíc*

*Jsem tulák po hvězdách
soutupník křehkých lun
cestář všude zdejší
pokoutný vagabund
proplovám v kometách
příbojem vraních dun
básník bez přístřeší
kameník teskných run*

*Římský zlatník rází v šmolku
denáry do mých zřítelnic
puchýře praskají v horku
jak zlatá zrna kukuřic*

*Jsem tulák po hvězdách
soutupník křehkých lun
v prodřených kamaších
jak opál hrá mi rum
spávám o polednách
pod stohy vonných ruin
šumař ze salaší
bard rozladěných strun*

*Pískám si trampské kuplety
pučím z dýmky bylinnou trest'
štetčem hořčičné palety
vysílám kouřmo S.O.S.*

*Jsem tulák po hvězdách
soutupník křehkých lun
do dešťových kvaší
náustkem vlévám um
schraňuji v ulitách
pěn jantarový šum
kmán pohanských haší
psím vínem zpíty Hun*

*Já Odysseus volnosti
polykač padajících hvězd
u Božích muk na rozcestí
dnes pod širákem přijmu křest*

2. místo Poezie nad 23 let
Vítězslav Kaprál (Lysá nad Labem)

DODÁVKA

Všichni byli mrtví.

Po tom výbuchu, který se nesl kilometry lesem, jsem ani nedoufal, že někdo z kamarádů přežil.

Samotnému se mi povedlo uniknout jenom o vlásek. Měl jsem takové štěstí, že kdyby byl svět normální, tak bych si okamžitě běžel koupit los.

Když jsem co nejtišeji rozhrnul plastové pruhy a odhalil regály ve skladšti, kvůli kterému se tohle všechno stalo, tak mě praštil do nosu kovový pach krve.

Polkl jsem snídani, co se mi vrátila zpátky, a vyrazil k bezhlavé mrtvole Upíra.

„Tak to máš za sebou, kamaráde. Napijeme se na tebe u ohně,“ zamumlal jsem.

Otočil jsem krabici, za kterou jsme tak drazé zaplatili...

Rozřízl jsem pásku a úlevou vydechl. Sundal jsem ze zad krosnu, abych do ní začal skládat ešusy a plecháčky.

Od podvozku dodávky se odrážely kamínky. Prašná cesta mezi zarostlými poli byla snad nekonečná.

Klepal jsem prsty o volant a modlil se, abych stihl dojet do tábora, než se setmí. Nechtělo se mi klestít si cestu tmavým lesem a ještě mít se mi chtít spát v dodávce na lesní cestě, kterou kdysi používali lesníci.

Nebál jsem se ani tak psů, jako další bandy podobné té naší. V zoufalý době se z lidí stávají zvířata. Nehodlal jsem riskovat, že se probudím s nožem pod krkem.

Minul jsem rozpadlý JZD a úlevou skoro začal zpívat. Od trosek sýpky to už nebylo daleko k rezavý závoře. A od ní to byl necelý kilák k nádrži uprostřed lesa. K táboru. Domovu.

Zaparkoval jsem dodávku vedle otlučený fabie. Tak jo, teď jenom chvíli počkat, jestli se někde ve křoví neschovává robotický psisko nebo zoufalec.

Tyhle minuty byly vždycky nejdelší v mém životě. Ale představovaly mnohdy rozdíl mezi životem a smrtí.

Za nějakých deset minut – podle hodin na palubovce – jsem potichu vylezl z auta. Na záda si hodil krosnu a skoro dostal infarkt, když o sebe náklad zacinkal.

Sakra! Měl jsem je zabalit do bublinek.

Obešel jsem bílo-červenou závoru, kterou postupně straval rez, a vydal se po vyšlapaný cestě domů.

Rychle se začalo smrákat, a než jsem dorazil na první odbočku, tak už mi na cestu svítily jenom světlušky. Aspoň nějaký zvíře ty ocelový bestie ušetřily.

Neodvažoval jsem se vytáhnout baterku. Světlo v tyhle době nebylo kamarád. Kdybych rozsvítil, tak to už bych si mohl rovnou do ruky bodnout sledovací zařízení.

Pod kanadama mi praskaly větvičky, v batohu cinkaly ešusy a srdce bilo stejně jako orloj.

Jestli mě nikdo neuslyší, tak to bude teprve zázrak.

Ale bůh trampů mě vyslyšel. Na nikoho jsem nenarazil a v dálce se objevila tlumená světla tábora.

Už jsem skoro doma.

Vyrazil jsem s novým elánem.

Udělal jsem sotva dva kroky a do nosu mě praštila zvláštní vůně. Nikdy jsem nic takového necítil.

Co to sakra je?

A proč je to uprostřed lesa? Kde je vůně smůly, jehličí a mechu? Nebo aspoň pach vlhké půdy?

Znejistěl jsem. Ale zůstat uprostřed lesa by mi nepomohlo, a tak jsem vyrazil k lákavému světlu. Nejspíš za to může můj dlouhý den. Přišel jsem o tři kamarády a sám byl polomrtvý strachy.

Určitě mě jenom šálí unavený smysl.

Kus od tábora jsem zahoukal na spojené dlaně. Okamžitě mi přišla stejná odpověď.

Pospíšil jsem si do světla u srubu. U ohniště seděla postava zahalená v dekách. Nedokázal jsem poznat, kdo z našich to je, ale bylo mi to fuk. Začínala na mě doléhat únava.

Natáhl jsem ruku ke kamarádovi u ohně, abych mu zalomil palec, ale v ten moment jsem div nevylkel hrůzou!

Místo na někoho z bandy jsem koukal na psa!

Okamžitě jsem stáhl ruku zpátky. Srdce jsem měl až v krku.

Ne! To snad ne!

Vzal jsem nohy na ramena. Koutkem oka jsem zaregistroval, jak se ze tmy vynořují další a další psi.

Ale to už jsem zběsile utíkal lesem. Do nohou mě pleskaly nízké stromky, keře a větve, ale já to stěží vnímal. Můj mozek mi pořád dokola opakoval:

UTEČ! UTEČ!

Bez dechu jsem se zastavil až u dodávky. Vůbec nevím, jak jsem k ní v té tmě našel cestu. Odmknul jsem dveře a zapadl dovnitř. Jako by mě mohly plechové dveře ochránit před roboty...

Klepal jsem se tak, že jsem stěží dokázal strčit klíčky do zapalování. Chtěl jsem jimi zrovna otočit a ujet tak daleko, co mi bude stačit benzín, ale začal jsem uvažovat. Když teď nastartuju, tak jim řeknu, kde přesně jsem, a vyrazí za mnou. Nádrž je plná asi z půlky. Odjedu daleko, ale psi doběhnou dál.

Pustil jsem volant. Musím něco vymyslet.

V táboře mi někdo odpověděl na tajný signál. Takže někdo pořád žije. Třeba se schovávají na půdě srubu. A jestli je to pravda, tak jim musím pomoci. Nemůžu se schovávat donekonečna.

Naklonil jsem se přes sedačku dozadu. Popadl jsem brokovnici. Začínalo se vyplácet, že mě Anděl donutil naučit se s ní zacházet.

Kdo ví, co se stalo s Andělem a tím Zelenáčem...

Nabral jsem si do kapes broky a přitiskl si zbraň na hrud.

Zvenku se ozývaly kroky a...

Hlasy?

Začínal jsem rozeznávat Radkův hluboký hlas.

Že by se někomu z kamarádů podařilo utéct?

To je nemožný.

„Dany?“ Následovalo zabušení na bok dodávky. „Tak vylez. Co tě to popadlo? Vyběhl jsi z tábora, jako by tě něco kouslo.“

Odvážil jsem se odemknout auto. Zbraň jsem ale držel v pohotovosti. Nechtěl jsem nic riskovat.

Sotva jsem otevřel dveře u řidiče, tak mezi ně nenaběhl Radek, ale zasraný pes!

Tmavý les se rozechvěl výstřelem.

Rychle jsem oddechoval a vystrašeně zíral na rozstřeleného psa, který ještě párkrát pohnul robotickýma nohama a pak konečně odešel do pekel, kam patřil.

Neměl jsem ani čas se vzpamatovat, protože to už se zpoza závoje blížili další. Tiché vrčení robotických kloubů naplnilo noc. Dva vyrazili před ostatními, a jakmile minuli nehybný šrot z jejich druhá, tak už na mě mířili nohama.

Znovu jsem vystřelil.

Jeden z nich to schytl plnou dávkou, ale ten druhý se jenom opřel o dveře.

Ruce se mi chvěly, když jsem cpal do hlavně další dva broky. „Jestli je tohle konec, tak vás vezmu co nejvíc s sebou, bastardi!“

Kolem dodávky ležela robotická těla, ze kterých sršely jiskry. Mezi mraky vykoukl měsíc. Bledé světlo dodávalo bojišti ještě zlověstnější vzhled.

Napůl jsem vylezl a napůl vypadl z dodávky. Na rozechvěných nohách jsem obešel auto.

Ale sotva jsem překročil tělo prvního psa... Štěrka byl pokrytý krví. Stejně jako dveře a bok dodávky. Psi ale nekrvácí...

A potom jsem ve svitu měsíce spatřil něco, z čeho mi přeběhl mráz po zádech...

Nepřekročil jsem tělo psa.

3. místo Próza do 23 let
Linda Kastlová (Holýšov)

NÁVRATY Z NEDOKONALÝCH RÁJŮ

*Vysoko nad hlavami cáry mraků vlají
jak kouř ohně když kytary hrají
skalní stěny vylézají z boků údolí
bičuje je déšť a je to nebolí.*

*Pohory od bláta – divný ledna konec
jak konce pohádek jimž nezvoní zvonec
zmoklou hlavou vzpomenout teplé postele
a líně procourat zbytky neděle.*

*V kapse zvoní zbylých korun pár
v kalhotách jež vybílil slunce žár
stačí tak na lístek na poslední vlak
a pak už bude jedno co kdy kde jak*

1. místo Poezie do 23 let
Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)

KEĎ TI WABI VIŠÍ TRISTO KORÚN

„Hentaký sen, to je nič!“ rozhodnutím som a prudko sa oprel do stoličky. V starej tonetke čosi ruplo, ale v rozvášnenej piatkovej krčme tomu nik nevenoval pozornosť. Chlapi hučali ako naftový agregát na Téryho chate, a keďže sa domáce futbalové mužstvo TJ Slovan Brodzany odlepilo zo dna tabuľky VIII. ligy II. triedy, riešili všetky zostávajúce problémy sveta. Borovičkou.

„Tak ešte jedno kolo šuhajci?“ zastavila sa u nášho stola krčmárka s vejárom prázdnych pollitrov.

„Dáme si, Vierka, dáme. A šupni nám k tomu ešte štyri rumy. Na cestu,“ upresnil Zdeno.

„Á, kapúrková,“ usmiala sa a ladne pretancovala pomedzi naše batohy.

Zdeno pohľadom odprevadil jej nohy až za pult.

„Ako vravím, taký sen, že si si operoval zubný kaz kružidlom, nič nie je,“ pokračoval som a vrátil sa do pôvodnej polohy, aby som dočíahal na popolník. V miestnosti bolo nahúlené, že by vták bez buzoly nepreletel z jedného konca na druhý. „Mne sa z utorka na stredú snívajú iná blbosť. Sedím v párty stane, popíjam pivko a zdá sa mi to všetko úplne normálne. Ja a párty stan, chápete. A v tom si prisadne Jack Kerouac a ponúka mi svoju knižku. Vraj novinka, Varíme na cestách IV. Hovorím mu: nehnevaj sa, Jack, mám ťa rád, ale mám tak maximálne ešte na jedno pivo. Lúto mi ho bolo, chalana, ale čo som mal robiť? V rohu párty stanu sedel Paľo Hammel. Niekdé zmokol a teraz smutne hľadel do zvetraného piva. Tak vravím Jackovi: choď za ním, on je hudobník, peňazí ma ako pliev.“

„Tak, tu sú štyri piva a štyri rumy,“ oznámila Vierka a pred každého postavila dokonale načapované pivo. Dali sme jej indiánske meno Veľká pena a každý v krčme bol do nej zamilovaný. „A zaplatíte v nedeľu, až sa budete vracat z tých vašich lesov, je to tak?“ potvrdila si.

„Je to tak, Vieročka!“ odvetil úlisne Slavo, ktorý bol do nej zamilovaný najviac. To, že sa pred dvoma rokmi vydala, nikdy neakceptoval. „Ak nás nič nezozerie, zaplatíme,“ povzdychol a znelo to ako prosba.

„Čo by už len vás mohlo zožrať,“ zaštekotala, vysypala popolník a preplávala k vedľajšiemu stolu. Slavo hľadal v jej odpovedi dvojzmysel. Zdeno si vyvrátenou hlavou odprevádzal jej nohy.

„A to je celý sen?“ pokračoval Hašo a pozdvihol pohár k prípitku.

„Čo si! Teraz to ešte len príde. Zrazu sa objavil Wabi Ryvola. A ja som vedel, neviem odkiaľ, že mi dlhuje tristo korún. Bolo by aj na kuchárku s podpisom, aj na pivko, poteším sa. Wabi sa netvári, že by mu bolo na vracanie. Reku idem za ním, hodíme reč. Chcem vstať a tu zrazu... nemôžem. Mám úplne mŕtve nohy. Mykám sa, snažím sa zo všetkých síl, ale nič. Že by mi tak udurolo do nôh, vravím si. A tristo cítim, ako sa mi v nehybných končatinách rozlieva teplo. Teplo a mokro.“

A to mi už v tom párty stane začalo byť trápne, aj keď Hammel má menej vlasov ako ja a Ryvola mi visí prachy. A pomaly som sa prebral z toho snu a uvedomujem si, že to teplo chladí, a ja som už úplne prebratý a dívam sa a čo nevidím? Ten môj kocúr Gandalf mi musel ležať na nohách, a ako som sa trepal a zobudil ho, tak sa mi vyšťal na perinu, hajzel! uzavrel som a hodil do seba kapúrkový rum.

Kráčame spiacou obcou. Naše štyri tiene spre-vádza štekot psov. Široká paleta havkania, brechania a zavýjania. Niektorí naruživci sa dokonca hádžu o plechové brány v snahe ich preskočiť.

„Sme ešte len na začiatku dediny a stavím sa, že už štekajú psi pod horou,“ tipoval zaneleký Zdeno, ale nikto sa nestavil, pretože sme to poznali všetci. V tejto dedine sú psi nejakí nervóznejší. Zvlášť okolo jedenástej večer.

„To by mačky nikdy nespravili,“ obul som sa hneď do psov, „aby ziapali ako najaté do noci, budili spiacu deti a zbytočne upozorňovali na putujúcich tulákov.“

„To je jasné, mačka sa ti maximálne vyští do poste-le,“ vyškeril sa Slavo a pridal do kroku, aby si stihol za dedinou uľaviť.

„Je fakt, že ma to štekánie pekne šťve. K čomu je to dobré? Človek si pripadá ako nejaký zlodej, pošuk, exót. Niečo, na čo môže čokoľvek kedykoľvek beztriestne štekať,“ pridal sa Zdeno. „Boha im, keby aspoň behali s tým súdkom, ako v tých Alpách. To sú charakterné psy. Prídu k tebe, dolejši si koňaku, podáš si tlapku. Prehodiš slovo, dve. Ale toto?“

Psi u posledného domu pod horou boli po štvrt-hodine neprestajného štekania zachrptení a ne-príčetní. Nevedeli sa nás dočkať a my sme dúfali, že ich starý Hradiský nezabudol priviazať ako mi-nule. Štekot prechádzal do nejakej tajomnej klia-tby v neznámom jazyku, refaze sa napínali a stará búda mala čo robiť, aby vydržala nápor dvoch statných teliec. Teliec prezlečených za psov ne-známej rasy.

„Počuj Hašo, neurobil si tým Hradiského bastar-dom niečo, keď boli štence?“ spýtal som sa už za dedinou.

„Tiež sa mi vidí, že na teba štekajú najzlost-nejšie,“ prisadil si Slavo. Rozopol nohavice pri starom dube a slastne si vzdychol. Rituál je rituál. Štyri prúdy prefiltrovaného piva vsakovali do ko-reňovej sústavy stromu. Mier a úfava sa rozhostil v našich tvárach.

„Vy padoušil!“ ozvalo sa znenazdajky pred nami. V kuzele čeloviek vyskočil spod koreňov malinký chlapík v pomočenom kabátiku. „To jste si muse-li pro svoje pátěční močení vybrat zrovna tenhle můj strom? Vy padoušil!“ zajakával sa. „Víte, co to je, bejt skoro každej pátek vytopenej? Proč, pročpa to děláte?“ rečnil, ani nedýchal, a kládol otázku za otázkou. Drobulinkou čistou vreckov-kou si otíral poškrvnený odev a pritom na nás neustále hľadel drobnými očkami plnými výčitiek.

Začali sme nepatrne cúvať s rozopnutými rázporkami.

„Ty kokso, musím sa Viery opýtať, čo nám to leje za rum, krista boha,“ riekol priškrteným hla-som Zdeno.

„Mě se bát nemusíte, kucí. Jen čůrejte, prosím, o pár stromů vejš,“ chladol mužiček, keď videl naše vyjavené tváre.

„A čo za to?“ prešiel hneď do protiútku Hašo. „Tak? Pýtam sa, čo za to? Je to naše osadné čúracie miesto! Už roky!“ preháňal Hašo.

„Tak podívejte, uděláme dohodu. Vy mně pře-stanete chcát do baráku a já vám splním jedno přání. Co vy na to, kucí?“ vybafoľ návrh mužiček.

„Súhlasím,“ zvolal ihneď Slavo.

„Hej, počkaj, počkaj,“ brzdl ho Zdeno. „Vieru z toho vynechaj. Je mi úplne jasné čo by si si pri-al!“

„Abychom si rozuměli, kucí,“ pokračoval muží-ček. „Neumím vyčarovat peníze, hmotné věci, ani vás převést na jiný kontinent například,“ upresnil rozsah svojich možností.

„To sa na mňa nehnevaj, ale to si trpajzlík dost naprd!“

„Preeesneeeee!“ dal mi za pravdu Hašo. „Videl si Troch veteránov? To boli trpajzlíci, sakra pes! Čarovný klobúk, bezodný mešec plný prachov a... a... čo bolo to tretie?“ nevedel si takto narýchlo spomenúť.

„Hašo, obávam sa, že Troch veteránov nevidel. A akého druhu by malo byť to naše pranie, ha?“ obrátil som sa s otázkou na mužička.

„Radost, kucí, radost. Potěšení. Něco, co se nedá ztratit, utratit nebo ukrást. Jestli máte fanta-zii, tak jistě na něco přijdete,“ uškrnul sa na mňa a ja som vedel, že vie, že viem. Alebo aspoň začí-nam tušiť. Iba kamaráti ešte nevedeli.

„Chalani, niečo mi napadlo!“ začal som s oba-vami. „Niečo, čo sa nedá stratiť ani ukradnúť, ako vraví tamten mužiček. Ak si dobre pamätáte, tak Wabi mi stále dlhuje tie tri stovky a...“

Zdeno sa nadýchol, akože taká blbosť môže napadnúť iba mňa, ale keď mu to celé docvaklo, začal sa rehoť a bolo rozhodnuté. Mužiček po vyslovení nášho želania iba lúskol prstami, dro-bunko sa uklonil a zmizol v koreňovom systéme starého dubu.

„Á, návrat stratených synov,“ privítala nás hneď vo dverách s úsmevom Vierka v ďalší piatok. „Už som sa začínala báť, že vás naozaj niečo v tom lese zožralo, keď ste sa tu v nedelu nezastavili.“

„No vieš, niečo nečakané... eee... nám do toho prišlo aaa...“ zaodfhal Slavo a liezlo to z neho ako vianočné pupáky.

„On Slavo chce povedať, že si dáme štyri pívá,“ mrkol na krčmárku Zdeno. „A, Vierka, prosím ťa, odkiaľ je ten rum, čo nám nalievaš?“

Vierka si nás premeriavala ako zle vystrúhaných svätých. „Originál Božkov, prečo? Nebodaj vám nesadol? Alebo nedajbože nechutil? Chlontáte ho tu, čo si pamätám, a doposiaľ ste sa nestážnovali.“

„Nič, nič, Vieročka, všetko je v poriadku,“ chlácholil ju Zdeno a hneď vrhol vyjavený pohľad na nás. „Tak mne už je to jasné. Mali sme nejaké de-lírium! Nepýtajte sa aké, kde sme to chytili, ale

je to tutovka. Ten mužiček, pamätáte ten jeho prízvuk? To kucííí a copamitodelááátééé a tak? Plzeňský di-a-lekt!“ vyhláskoval, aby nám tú objavenú pravdu dával čo najšetnejšie. „A kde sa vyrába Božkov? Kde?“ založil ruky v bok a kývnutím hlavy naznačil, nech si tú svoju odpoveď na chvíľu necháme pre seba, pretože sa k nám blížila Viera s objednávkou.

„No ste dnes nejakí čudní, mládenci, čo ste videli ducha?“ zhodnotila a dávala pred každého z nás polliter s nádhernou, výstavnou penou.

„Plzeň!“ híkol Slavo.

„Plzeň nečapujeme, ale máme rum,“ rozosmiala sa a jej nohy odpálali preč bez Zdenovho očného sprievodu.

„Takže myslíš, že dnes nič nebude?“

„Uvidíme, uvidíme. Sám som napnutý ako struna, kamaráti. Posedíme ako vždy do jedenástej, ale to vám vravím, dnes žiaden rum, bohaňát kristušádniky.“

„To sú vyhladky, mal som si priat' Vierkin rozvod a...“ huhlal do piva Slavo.

„Toto je viac ako nejaká ženská! To si tramp? Si na hlavu?“ zasypali sme ho argumentami a netrpelivo začali hypnotizovať ručičky hodín zavese-ných nad futbalovou tabuľkou.

Nemohli sme tomu uveriť. Zázrak. Úplná halucina-cia! Ak by nám toto niekto vyprával, prehlásime ho za blázna. Šialenca. Zbavíme ho občianstva a šatstva. Necháme ho vyobcovať za hradby zdravého rozumu.

Kam sa hrabú sny. Aj tie najbláznivejšie.

„Počujem dobre, kamaráti, alebo sa mi to zdá?“ škeril sa Hašo.

„Áno, áno. Počuješ dobre!“ rehotali sme sa a po-tľapkávali sa nadšene po pleciach celí pyšní, ako sme to geniálne vymysleli.

Ako dym z komínov sa nočnou dedinou niesol Wabiho spev. Spoza každého plotu, záhrady alebo koterca.

„Myslíte, že vedia brechať aj pesničku Až mi dojdou noty na štekání?“ spýtal sa Zdeno a utieral si od smiechu zaslené oči.

„To netuším, ale viem, že nie je špatné, keď ti Wabi visí tristo korún!“ rozosmial som sa a po prvýkrát sa tešil na Hradiského psov.

1. miesto Próza Oldspavci Peter Jokl – Joko (Partizánske)



LEN TAK

*L'ahnúť si do trávy
na chvíľu
len tak
nahá a čistá
ako som prišla na tento svet
spojiť sa s dúhou
a nechať zo seba
vyrásť kvet
vykúpaný v rannej rose
uhasí motýľov smäd
zaspať na steblo trávy
v kukle zajatá
a veriť
že raz poletím k výšinám*

*Len tak si l'ahnúť do trávy
a stať sa lúkou
čo ukrýva milencov
tajomstvá tiel
a extázu orgazmov*

*Len tak si l'ahnúť do trávy
a zašepkať
TOTO JE MÔJ CHRÁM
v každom výdychu spoved'
a v nádychu odpustenie*

*Byť tak lúkou skosenou
potom nanovo vyrásť
a zažiť to znova
v jedno leto
hoc aj sto ráz*

*Len tak si l'ahnúť do trávy
a uveriť
že sa to dá*

...len tak byť...

1. miesto Poezie nad 23 let Eva Kováčová – Seppä (Kálná nad Hronom)

KLEKÁNÍ

Do kaňonu doputovalo slabé cinkání. Přeceze-né skrz koruny borovic a píchavé koberce maliní bylo sotva slyšet. Šerif Záplata na terase srubu zpozorněl. Klekání. Teď si byl úplně jistý. Vstal z masivního křesla a vešel do srubu. Otevřenou dlaní zabuchal na stěnu a otočil starým keramickým vypínačem. Už to dělal hezkou řádku let. Jak slyšel zvonek z kostelíka v údolí, nastal čas pro zápis do kroniky. Sedl ke stolu, obřadně nasadil dioptrické brýle a rozevřel listy tlustého sešitu. Z žárovky visící nad stolem přišlo na prázdný list kroniky mihotavé žluté světlo. Z náprsní kapsy vy-šisovaného přáčka vytáhl propisku a zabodl hrot vlevo nahoru.

„Ježišmarjá, kolikátýho vlastně dneska je?“ zamyslel se. „Kajmane!“

Dveře od srubu tesklivě zaskřípaly.

„Patnáctýho července,“ vešel do místnosti nejprve skřehotavý hlas a za ním vychrtlý šedovlasý a šedovousý chlápek, který držel pohromadě jen díky ztřeštělému sátku kolem hlavy.

„Ale vždyť já vím,“ sklonil se šerif Záplata nad sešitem.

„Nevíš, jinak by si nevolal,“ nenechal se chlápek.

„Ale vždyť já vím, že nevím,“ přiznal Záplata a zatlačil hrot do papíru.

Světlo z žárovky nad stolem trochu potemnělo, několikrát bliklo, až nakonec žhavé vlákno uvězněné ve skleněné kouli úplně zhaslo.

„Už zase,“ odlepil Záplata hrot propisky z papíru a podíval se rozmrzele na tmavou žárovku.

„Už jsem ti to chtěl říct včera,“ pokýval Kajman hlavou. „Takhle to blbne poslední tejdén.“

„Tak jo,“ vrátil Záplata propisku do náprsní kapsy a zaklapl sešit. „Tak asi můžeš.“

„Hele. T. O. Černý jestřáb zase nabírá,“ vlítl Dědek do hospody V noře a mával novým Puchejřem. „Tady. Tady čti. T. O. Černý jestřáb hledá nové členy,“ otevřel Dědek stránku se siluetou letícího ptáka.

„Kamarádi, protože nastal čas, abychom se postarali o nějaké potě, kterej to krásný místo jednou vezme pro nás,“ četl nahlas Kolouch.

„To je nějaký divný, je to tam co půl roku,“ přerušil Koloucha Žabák. „Záplatovi i Kajmanovi táhne na osmej křížek. Ale co ty, co mezitím nabrali? Víš, kolik jich muselo bejt?“

„Třeba se jim zatím nikdo nezdál,“ vysvětlil sobě i ostatním logicky Dědek.

„Třeba. Nebo je v tom něco jinýho,“ pochyboval dál Žabák.

„Hele. Dědkové mají prostě svý mouchy. Stačí to s nimi jen chvíli vydržet. Občas uvaříš fazole, přihřeješ gulášek, slížeš kafe, skočíš k potoku pro vodu nebo do vsi pro pivo. Vyslechněš pár senilních keců, pokýváš chápavě hlavou. A až si zvyknou, seš jejich. No a tím se otevřou i dveře pro nás,“ pokračoval Dědek. „Ten srub za to stojí. Nebo ne?“

„Jak pro nás?“ zvedl Žabák obočí, pod ním i oči a opřel je do Dědka.

„No kdo z nás tñí jezdí do práce na kole?“ zapíchl Dědek špičku prstu do závěru článku.

Všichni se nad malá písmenka naklonili a četli: „Podmínkou pro přijetí je vyrovnaná, klidná a kamarádská povaha, trampské dovednosti a jízda na kole. Hra na hudební nástroj vítána.“

„To jako že jezdím na kole?“ zeptal se nevěřičně Žabák.

„To jako že seš kamarád. A proč furt stavět přístřešky, když můžeme mít boudu?“ odpověděli Dědek i Kolouch zároveň a kývli na vyzývavý pohled výčepního.

„Tak hodně úspěchů v pátek u jestřábů,“ kříslo o sebe baňatá břicha püllitřů.

Napětí v potemnělém srubu T. O. Černý jestřáb šlo krájet i rybičkou. Šerif Záplata seděl důstojně za masivním stolem uprostřed místnosti a z přímí za zády vyčnívala jen špička orlího Kajmanova nosu. Na lavicích podél stěn šlo spíš jen tušit siluety dalších postav. Všechny mlčící, mírně nahrbené, a do osvětleného koláče na podlaze trčely jen nohy se svalnatými lýtky. Ve středu kruhu postávali tři zájemci o členství v osadě. Žabák byl suverénně nejmenší. Všichni tři tkali nervózníma očima ze šerifa k mlčícím siluetám podél stěn a zpět. Ruce jim evidentně překážely.

„Tak tedy dovolte, abych vás u nás přivítal, a asi to nebudu moc okecávat, stejně všichni víme, proč tu jsme,“ porušil tíživé ticho Záplata. „No, možná bysme to mohli trochu zkrátit a jít rovnou k věci...“

„Ehm,“ ozvalo se z přímí za zády a ve světle se vynořil Kajmanův vrásčitý obličej. Dorazil až k šerifovu uchu a něco zaseptal.

„Tak prej ne, říká tady Kajman. Kvůli dodržení pravidel toho dnešního výběrového řízení by bylo dobrý znát vaše jména a taky nějaký trampský dovednosti,“ dokončil všepanou myšlenku Záplata. „Tak třeba ty,“ zapíchl zprohýbaný prst do prvního z trojice.

„Já jsem Einstein,“ vystoupil hubený a vytáhlý čahoun z řady.

„Dobrá, Einsteine, co umíš?“ zeptal se Záplata a přezdívkou ho nijak neohromila. Z významných světových osobností uznával jen Johnnie Walkera, Lionella Stocka a Wabiho Ryvolu.

„Skoro celý Ludolfovo číslo,“ vyhrkl Einstein nedočkavě.

„Fakt?“ projevili Záplata naoko zájem. „A k čemu je takový číslo dobrý?“ zeptal se.

„Asi k ničemu,“ pokrčil rameny Einstein. „Ale vydrží to na celý večer.“

Záplata zakroutil hlavou. Jeho kostnatý prst se zasekl do dalšího čekatela.

„Já jsem Chozé a vím, jestli umí žirafa plavat,“ vystoupil do popředí další z účastníků řízení.

Šerif Záplata se na něj nechápavě podíval.

„Žirafa jsi říkal?“ zopakoval nevěřičně, naklonil se nad deskou stolu a ušní boltec nastavil místičkou z dlaně. Místnost poprvé za celou dobu ožila. Podél stěn se ozvalo nejprve šumění, následovalo šeptání, které přešlo v nesrozumitelné mumláni a nakonec v hlasité výkřiky, ve kterých vynikala slova umí nebo neumí.

„Klid,“ zařval Záplata. Když místnost zcela ztichla, otočil se opět k Chozému. „A k čemu je tohle jako dobrý?“ zeptal se opět nechápavě.

„Nevím,“ odpověděl klidně Chozé. „Ale funguje to.“

„Tak plave nebo neplave?“ vynořil se ze tmy i Kajmanův obličej.

Chozé se jen usmál a zaklepal si prstem na prázdný levý rukáv zelené bundy.

Poslední vystoupil Žabák. Nesnášel chvíle, kdy byl středem pozornosti. Teď litoval i toho, že se nechal od kluků ukecat. Vůbec nevěděl, co má o sobě a svých trampských dovednostech říct. Uměl všechno a vlastně nic. Na vandrech dělal

všechno automaticky a nikdy nepřemýšlel o tom, co dělá lépe a co hůř než ostatní. V hlavě mu naskočila slova z hospody. Polkl, zvlhlil jazyk a pak vychrlil: „Uvařím fazole, přihřeju gulášek, sleju kafičko, skočím k potoku pro vodu nebo do vsi pro pivo. Vyslechnu pár...“ V mozku se varovně rozblíkala kontrolka.

„Pár dobrých rad,“ dokončil větu a úlevně odychl.

„Dobrá, tak to by bylo,“ otočil se Záplata ke Kajmanovi. „Teď už můžu?“ zeptal se do tmy a špička orlího nosu pokývala.

„Tedy. Ne že byste nás v tomhle kole nějak přesvědčili,“ začal pomalu Záplata. „A tak jsem si připravil ještě jednu kontrolní otázku. Kolik máte letos najeto na kole?“

Einstein se podíval na Chozého, Chozé na Žabáka a všichni tři na Záplatu.

„Já letos nic,“ přiznal Einstein.

„Já taky ne,“ doznal se i Chozé.

Žabák chvíli počítal a pak vyhrkl: „Skoro patnáct set kilometrů.“

„Rozhodnuto,“ udeřil Záplata dlaní do stolu. „Novým členem osady se stává Žabák.“

V místnosti se rozezněl potlesk. Einstein i Chozé sklonili smutné hlavy a zamířili ke dveřím. „A co ta žirafa?“ zakřičel za odcházejícími Kajman. Chozé se ani neotočil.

„Tak zejtra před klekáním tady,“ poplácal Záplata Žabáka bodře po zádech.

Žabák s Kajmanem obešli boudu. Za boudu byl přilepený malý přístavek z klád. Kajman sáhl do hluboké kapsy vyšisovaných lacláčů a vytáhl klíč. Ten zasunul do šterbiny visacího zámku na těžkých dveřích z loupaných klád. Zámek cvakl. Dveře se pomalu otevřely. Ze dveří se vypotácel šíleně hubený chlápek s hlubokými vyrýsovanými vráskami ve tvářích, vystouplými žebry a mohutnými bambulemi lýtkových svalů.

„Zasloužená odměna,“ podal mu Kajman nášivku s černou siluetou letícího ptáka. „A od tohoto okamžiku ani slovo,“ dodal varovně.

„A teď ty,“ otočil se k Žabákovi. Lehce ho chytil za rameno a pomalu vstrčil do místnosti. Než stačil zavřít dveře, spatřil Žabák uprostřed místnosti kostru silničního kola a spleť drátů a kabelů.

Do kaňonu doputovalo slabé cinkání. Přecezené skrz koruny borovic a píchavé koberce maliní bylo sotva slyšet. Šerif Záplata na terase již nedočkavě čekal. Klekání. Konečně. Vstal z masivního křesla a vešel do srubu. Otevřenou dlaní zabuchal na stěnu a otočil starým keramickým vypínačem. Už to dělal hezkou řádku let. Jak slyšel zvonek z kostelíka v údolí, nastal čas pro zápis do kroniky. Sedl ke stolu, obřadně nasadil dioptrické brýle a rozevřel listy tlustého sešitu. Z žárovky visící nad stolem přšelo na prázdný list kroniky jasné bílé světlo.

3. místo Próza Oldpsavci
Jan Valeš – Jeňýk (Holýšov)

POVIDLOVÉ POVÍDÁNÍ

*ve slivoni vzplály vlasy
jak je zvedly husté větve
ruce svedly rituály
/mé je uvnitř a to vně tvé/*

*plody léta plodná léta
deklamuje paralela
a když od úst pecka vzlétá
jak artefakt duše těla*

*jako nota do pomlky
kolmo k nebi namířená
k beránkům co ženou vlky
posteskla si stejná žena:*

*co ještě dnes v barvách plane
zítra bude zašlapané*

*na poslední stopce visí
povidlové povídání
/jazyk sládné táhlým kdysi/
na pasece místo laní*

*zůstane jen bludný kámen
a s ním toulky rozhodnutí
se vším co už nepotkáme
holý kmen je sloupec rtuti*

*prostupuje za zahrady
linkou cesty a dál k nebi
vymezuje tam a tady
tady se mi uvelebil*

*další lístek na rameni
a když foukne tam*

už není

1. místo Poezie Oldpsavci
Jitka Fialová (Velké Meziříčí)

DUB

*pohládít kůru z výšky ramen
o tolik radši než přes leta
(v pokleku chraští plamen kamen)*

ještě pták život přilétá

*u cesty moudré cesty marné
kořeny?
mizí bůhvíkam*

*k vnějšmu růstu uvnitř se stárne
tam kde se kmene dotýkám*

3. místo Poezie Oldpsavci
Jitka Fialová (Velké Meziříčí)

MYŠÍ VÁLKY

Milan je můj bratr. Milan věnoval přítelkyni fenku pražského krysaříka. Přítelkyně se s Milanem rozešla. Milanovi zůstal krysařík. Milan chodil do práce. Milan dal krysaříka na hlídání mně. Krysařík mi obsadil postel a odmítl se o ni se mnou rozdělit. Po dvou bojem proscených nocích jsem si na zemi roztáhla karimatku. Karimatka byla lepší než krysaříkova noha v puse. Krysařík na mě od té doby každý večer shlížel z postele s přivřenýma očima plnými vítězství a pohrdání. Krysaříkovi jsem začala říkat Godzillo.

„Nesmíš ji dovolit, aby s tebou zametala,“ vysvětlovala mi máma, když jsem ráno baštila smažená vajíčka, zatímco Godzilla pokojně chrupkala na polštářku vedle gauče. V celém domě, vyjma mého pokoje, si ta malá čtyřnohá d'áblice s netopýřima ušima nenárokovala naprosto nic.

„Hm,“ odvětila jsem nevyspale. Boleda mě záda a měla jsem náladu pod psa. Rohlíky byly předvčerejší, absolutně gumové, a vajíčka jsem v mrzutosti přesolila. Nejlepší způsob, jak začít den. Mamka rozdělila čisté nádobí do skříně, otevřela linku a po cestě ke kabelce na skříňce v obýváku mi rošťácky rozcuchala vlasy. Díky, mami, to jediný jsem dneska zatím jakž takž zvládla.

„Vždyť je to takový sladký drobeček,“ usmála se na tu podlou krysu na růžovém polštářku. Ten Milan přibálil ke Godzille, když ji tenkrát přinesl. Tvářila se roztomile a sladce. Jako ten polštář. Tenkrát to vypadalo jako „výhodný balíček – nebeský mazlíček“. Jasně. To určitě.

„No není rozkošná?“ sklonila se mamka ke Godzille, aby ji obdařila dávkou pozornosti a laskání. A šunkou. Normálně ji uplácela. „Vy se domluvíte, je skvělá. Ještě že si ji Milan nenechal v tom svém miniaturním bytě. Akorát by tam strádala. I zvířata si zaslouží úctu a solidní podmínky k životu,“ podívala se na mě. Jo, mami, solidní podmínky rozhodně má. Vzhledem k tomu, že si spí líp než já, dalo by se říct, že mám ke zvířatům naprosto dokonalý přístup, který předčil svou dobu. Godzilla si žije, jako si budou žít psi možná tak za pět, deset let. Jsme napřed. Dávají se za to příplatky v práci? Konzervy zadarmo? Wellness pro Miss Psa a její lidskou služku? Ne? Svět je zastaralej.

„Jak to uděláš o víkendu?“ vytrhla mě z přemýšlení mamka. Volala na mě z chodby, zatímco se obouvala na cestu do práce.

„Myslela jsem, že vám ji nechám doma...“ poznamenala jsem. Chystala jsem se na vandr a těšila se, že si od toho teroristického tvora na chvíli odpočinu.

„Ale my nejsme doma,“ překazila mi plány mamka. „Jedeme i s Milanem k babičce kácat ty strohy a tam ji rozhodně nevezmeme, víš přeci, že je na psy alergická.“

Nedivím se, pomyslela jsem si.

„Tak to nějak vymysli,“ poradila mi mamka.

„Já jdu, pa!“

„Pa,“ rozloučila jsem se, těsně než bouchly dveře. „A ty nekoukej,“ zamarčila jsem se na Godzillu, kterou ta rána probudila. „Nebýt těch tvých špage-

tových nožiček, mohla jsem tě vzít s sebou.“

Godzilla mě poslouchala, jako by ji to vůbec nezajímalo. Což asi taky tak bylo.

„Upně by ses uchodila,“ vysvětlovala jsem jí, uklížeje talířek. „Celý den řap řap... pořád... byla bys úplně vyčerpaná,“ pokývala jsem důležité hlavou. „Pak bys padla a bylo by ti úplně jedno, že spíš v mechu, a ne na mém polštářku!“ uchechtla jsem se. Počkat, co? POČKAT! CO?!

„Hal!“ trklo mě to. „Tak je to vyřešený,“ usmála jsem se pro sebe. „Ty,“ namířila jsem na Godzillu ukazováček. „Ty jdeš se mnou, milá zlatá. A šlapat budeš. Tak.“ Zámula jsem si spokojeně ruce. Godzilla na mě soucitně hleděla tváříc se, že pochybuje o mé inteligenci. To ovšem nebylo nic nového.

Plné elánu jsme v pátek odpoledne vyrazily na vlak. Pokud Godzilla tušila, že se na ni něco chystá, nedala to na sobě znát. Předpokládám ale, že jí batoh na mých zádech, velikostí neodpovídající obyčejné procházce, snad cosi naznačil. Pokud ne, pochybovala bych já o inteligenci její.

Musím uznat, že jít na vandr se psem, a ještě k tomu psem o velikosti větší brambory, poněkud ovlivňuje pohled domorodců na osobu psa doprovázející. Nejedna babička, dědeček či maminka s kočárkem se za naší podivnou dvojici otočila s úsměvem na rtech. Godzilla se nesla s hlavou hrdě vztyčenou, dávajíc na odiv svých celých 22 centimetrů v kohoutku. Pokud si jí někdo všiml, mohl ocenit krásu typického černého zbarvení s výstavním pálením. Milan si při výběru nechal záležet.

„Kam všichni tak spěchají?“ bručela jsem si pro sebe, když do mě narazil už asi čtvrtý kolemjdoucí s nosem zabořeným v telefonu. Propletla jsem se mezi kufrы skupinky studentů vracejících se na víkend domů a na břiše mě zatahal popruh batohu. Měla jsem k němu přivázané vodítko. Neonová šňůra vedla kamsi do změti zavazadel. Vymotala jsem chudinku Godzillu z hlubin tašek, kufrů a nohou a radši ji tím vším chaosem pronesla v náručí.

„Ještě by tě ušlapali, blázni,“ mručela jsem. Obešla jsem postávající paní a málem zakopla o ležícího rottweilera. „Vidíš to?“ naklonila jsem Godzillu nad ležící balvan svalů, na jehož mordě se blýskal kovový náhubek rozměru krysaříkova košíku na spaní. „To by tě sežralo k svačině, chudáčku,“ překročila jsem psa, kterému bylo veškeré dění kolem naprosto ukradené. Godzilla ani neštěkla. Býšky sledovala cvrkot a snad poprvé za těch pár dní, co jsem ji hlídala, vypadala nejistě. Bylo mi jí až skoro líto. Soucítla jsem s ní pro to množství lidí, které se nám ani jedné nelíbilo. Psychologie společného nepřítele.

Co mě ale totálně rozsekalo, byla paní ve vlaku, která zburovala kromě všech průvodčích pomalu i strojevodoucího. Proč? Tvrdila, že ji Godzilla bez náhubku nebo přepravky ohrožuje na životě, a nedala si to vymluvit. Nejdřív jsem se smála, pak nevěřícně kroutila hlavou, snažila se paní vysvětlit, že náhubek na ratlíka by měl velikost většího náprstku, a to se prostě nevyvrábí, a nakonec

jsem z batohu sundala čepici a dvoukilovou hrozbu do ní uložila. Parádně se tam věšala.

Za okny svítilo teplé slunce pozdního jara, jehož sílu jsme s Godzillou pocítily po přestupu do lokálního motoráčku. Veškeré větrání zajišťovala jen otevřená okna, která ovšem byla při deseti-minutové pauze na trase úplně k ničemu. Jazyk jsem měla až na vestě, pot se ze mě řinul. Godzilla slastně přivírala oči, seděla mi na klíně a s nataženou hlavou chytala papský slunce předpovídající parné léto. Pominu-li fakt, že jsem na ni byla ještě pořad naštvaná, byla bych i ochotná přiznat, že vypadala vážně roztomile. To opadlo po prvních dvaceti kilometrech.

Nasadily jsme na ty táhlé kopečky až moc rychlé tempo. Po pěti kilometrech jsem se sama sobě podivila, proč jsem si vzala tak těžké a pevné pohory. Mezi šestým a sedmým, když cesta vedla v podobě pěšiny příkrým svahem, jsem si za to rozhodnutí gratulovala. U osmého jsem byla na polovině původní zásoby vody. Po desátém se začalo smrákat a Godzilla zpomalovala. Po jednáctém přešel smrkový, hustý, křivinatý les ve smíšený s měkkým mechem. Po dvanáctém jsme zapluly do lesa k úpatí skalní stěny, natáhla jsem hamaku, naházela do ní za posledního světla spacák a pár drobností, které je fakt vopruz hledat za tmy, a s úlevou jsem nasávala večerní chlad. Léto se hlásilo, ale za noci si ještě dávalo volno.

Vandrácké večery mají prostě svoje kouzlo, svoji atmosféru, a nic na tom nemohla změnit ani přítomnost Godzilly, kterou jsem ještě pořád neměla ráda. V plápolajících plamenech malého ohničku jsem ohřívala vodu a sledovala rudé, naoranžovělé nebe, jak se mi přímo před očima měnilo. Taky vám přijde, že teplé západy slunce na čistém nebi trávené venku mají nějaký svůj speciální časoprostor? Dívám se na zapadající slunce, které jako by tušilo, že je v tenhle denní čas nejefektivnější. Nechá mě hledět přímo do něj, což přes den nedovolí bez toho, aby mi vypálilo sítnici. Mám pocit, že se na chvíli zastavil čas. Že je teď úplně jedno, co se kde venku na silnicích, ve městech nebo v televizi děje. Že si teď chvíli můžu dovolit vnímat jenom tohle. Večerní svit slunce je podivně hustý, vláčný, sametový, hladící. A pak je najednou zima, tma a na čelovku, pokud ji i poslepu v batohu najdu, se slétají mračna komárů jako studentí výšek na levný bar. Jak lusknutím prstu.

Voda v ešusu spokojeně bublala, když jsem ji vytahovala z ohně a začala vyrábět něco, co by přesvědčilo můj žaludek, aby dal v noci klid. Na dlouhé vyvažování jsem neměla náladu. Nasypala jsem do vody jakousi směs, co jsem našla doma, a Godzille do širokého hrníčku nasypala hrstičku granulí. Nejřív jsem měla dojem, že prostě jen pohrdá suchými granulemi, které jí doma mamka většinou obohacovala něčím navíc. Až když nespokojeně štěkla, ačkoliv to jinak neměla ve zvyku, za což jsem ji vzhledem k běžné povaze malých psíků vskrty uznávala, natáhla jsem se pro hrnek a zkontrolovala obsah. Místo granulí jsem ji naservirovala směs oříšků, vloček a čehosi dalšího připravenou na snídani. Možná jsem tu bater-

ku měla použít. Hledat potmě granule a snažit se přesypat snídaňovou směs zpátky do pytlíku mi zabralo mnohem víc času než běžně. Ne že bych to běžně dělala.

Godzilla se spokojeně najedla, já mezitím nastrkala věci pod plachtu, vyrobila krysařským provizorní nocoviště, nechala vodičko dostatečně dlouhé, i když zabezpečené, a vylezla do hamaky. Netrvalo ani pět minut a z klidného oddychování mě vyrušilo kňučení. Nejprve jsem do tmy jenom zasyčela. Pak se Godzilla dočkala i okřiknutí. Bylo jí to úplně ukradené.

„Hele, ty,“ vystrčila jsem hlavu z hamaky a posvítla na ni baterkou. „Nech toho, jo? Lehni si na ten tvůj polštář a spi.“

Natočila hlavu, jako by netušila, co po ní chci.

„Nesla jsem ho navíc jenom kvůli tobě,“ oznámila jsem jí. „Normální psi si nesou svůj batůžek, ale ty by ses i pod tím polštářem zhroutila,“ pokračovala jsem. „Tak si lehni a nech toho,“ zalezla jsem zpátky. Godzilla vydržela v klidu přesně do té doby, než jsem zhasla.

„Ty potvoro mrňavá,“ naštvála jsem se a málem z hamaky vypadla, jak prudce jsem se vyklonila. „Tak jednou budu spát nahoře já a dole ty, co je na tom?“ nechápala jsem. Maličký psík pode mnou mezitím zdvihl přední pracky a dožadoval se zvednutí.

„Chceš nahoru, jo?“ zvedla jsem obočí. „Sem nahoru ke mně, jo?“ ujistila jsem se. Godzilla zakňučela. „Do teplíčka, do spacáčku... nejsi trochu vypočítavá?“

Nikdy jsem nevěřila na psí oči. Doteď tvrdím, že za to mohla zima a můj soucit k tomu malému, byť protivnému, tvorovi, který se klepal už ve chvíli, kdy jsme měly usínat. Po pár dalších minutách přemlouvání jsem se natáhla, odepla vodičko a Godzillu uložila do spacáku. A ne, nepřiznám, že bylo příjemné mít jednu hřející, hebkou krysku u sebe v široko daleko prázdném lese.

Ráno zazvonil telefon. Godzilla se vyhrabala ze spacáku. Hovor byl od Milana. Godzilla nastražila uši. Na dokonale černém čumáčku se jí blýsklo ranní slunce. Milan mi oznámil, že se stěhuje do sdíleného bytu. V bytě nemohl mít zvířata. Zvíře muselo zůstat u mě. Krysařík je prý inteligentní tvor. Ořesená jsem vypnula hovor. Přísahám, že se Godzilla potouchle usmála.

2. místo Próza do 23 let
Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)

PANDĚŘINA SKŘÍŇKA

„Co to máš v tom kufříku, Panděráku?“ prone-se zvičavě zkušený tramp s přilehavým jménem Zeus. Je už hodně odpolední pátek a stará parta se před chvílí sešla na plzeňském hlavním nádraží. Všichni nervózně vyhlížejí svůj vlak. Čekají, jestli bude mít zpoždění stejně tak jako minulý týden.

„To by mě taky zajímalo s tím kufrem,“ přisadí si vedle stojící Zápalka. Bílé vlasy má stažené stříbrnou stuhou. „Jedem na víkendovej vandr a ty s sebou taháš takovejodobobóžovej kuffík. To bude nějaký veliký překvapení.“

„No ani ne,“ pronese tiše Panděro.

„Tak proč to taháš?“ zeptá se Hlemýžď, plešatý tramp s výrazným nosem a zelenýma očima.

„To vám nemůžu říct.“

„Proč ne?“ vyzvídá dále Zeus.

„Prostě je to tak nějak tajný.“

„Nedělej Zagorku,“ přisadí si znovu Zeus.

„Nedělám, prostě v neděli odpoledne po čundru nepojedu zpět s vámi do Plzně, ale vezmu to směr Praha. Potřebuji tam něco doručit.“

„Nesmysl.“

„Chtěl jsem si ušetřit čas, a tak to blbec tahám s sebou. U vás to vzbuzuje, vidím, velkou zvědavost.“

„To tedy ano,“ řeknou všichni současně. Nemohou své pohledy odtrhnout od leskle stříbrného kuffíku.

Na nádraží s hlasitým skřípěním dorazí vlak. Tentokrát přijel bez zpoždění. Panděro nevědomky nahlas vydechne, když ho vlak vysvobodí od nepříjemných otázek. Ostatní trampové pokrčí rameny, popadnou svou bagáž a nahnou se postupně do vlaku. Panděro hodí na záda usárnu a ke svému hrudníku pevně přitiskne tajemný kuffík.

Nepustí ho po celou cestu z ruky. Co kdyby náhodou.

Tak jako vždy se v lese setmí o něco dříve. Na kemp „U Titána“ rychle padne tma. Oheň již dávno hoří. Přesto hladově spolkně několik dalších polen. Jiskry, které vzlétnou k temnému nebi, na chvíli ozářít vrásčité tváře zkušených zálesáků. Pro dnešek je již dozpíváno, dojedeno a už se jen lehce pije a hodně povídá. Nebo je to obráceně?

Všichni celý večer nenápadně stáječí pohled pod Panděrovu začouzenou celtu. Tam se pod jeho až trapně světlemodrým spacákem rysuje hranatý obrys.

Hlemýžď to nevydrží a řekne:

„Panděro, tak nás konečně přestaň napínat.“

„Já vám to říct nemohu. Opravdu.“

„Proč? Známe se snad půl století a teď před náma budeš mít najednou tajnosti.“

„To nejsou tajnosti.“

„A co to tedy je?“

„Nic. Prostě potřebuji někam něco donést. To je vše.“

„Ty pašuješ drogy? Zbraně?“ zeptá se Zápalka.

„Ne, to opravdu ne,“ zasměje se trochu nuceně Panděro.

„Tak pak nám to přeci můžeš říct,“ odpoví Zeus.

„Nemohu. Promiň, Die. Slíbil jsem někomu, že o tom nebudu mluvit, a vidím, že byla chyba brát to s sebou na čundr.“

„Ahá, takže tak to je. Je v tom někdo jiný. Ty jsi nám prostě nevěrný s nějakou jinou partou kamarádů?“

„Ne, to ne. Toho se bát opravdu nemusíte.“

„Tak co to je? Taháš na čundr záhadný kuffík a nechceš nám o něm nic říct. Promiň, ale naše zvědavost je opravdu obrovská.“

„Chápu a omlouvám se.“

„Ty máš snad novou ženskou, Panděro? Vždyť jak je to dlouho co Lenka – Afrodita – odešla...?“

„Ne!“

„Ženskou bys potřeboval jako sůl. Jak je to dlouho? Deset let?“

„Zápalko, opatrně! Víš, že je to pro mě stále hodně citlivé téma.“

„Promiň, ale je to pravda. Všichni si o tom tady šuškáme dlouho.“

„Tak to je skvělé. A ne! Novou známost opravdu nemám. Stačí?“

„Nestačí. Řekneš nám konečně, co tam je?“ řekne Hlemýžď.

„Ne. Nemůžu. Slíbil jsem to. Promiňte, kamarádi.“

„Dozvíme se to vůbec někdy, co v tom zatraceném kufru máš?“

„Nevím. Nemůžu to slíbit, nezáleží to tak úplně na mně.“

„A kam to do té zatracené Prahy vezeš? To nám říct můžeš?“

„To vám říct můžu, ale až na konci vandru.“

„Sakra. Pojdte změnit téma, nebo mě vystřelí moje zvědavost až na měsíc. Z Panděráka, zdá se, nic nedostaneme, tak pojdme řešit něco jiného. Co třeba taková funkce prostaty snižující se s věkem?“ řekne vztekle a sarkasticky Zeus.

„Cože?“ ozve se Zápalka.

„Mě zajímá, co má v tom kufru!“ obojí se znovu Hlemýžď.

„Omlouvám se, Slimejši, ale kdybych ti to řekl, tak tím poruším slib, a to bych vážně nerad.“

„Dobrá tedy. Jak znám Panděru, je zásadový jak minerální voda. Sliby drží a vždy na něj byl spoleh. To všichni víme a za ty roky ho opravdu dobře známe. Nemá cenu na něj takhle naléhat. Zkusíme na to chvíli nemyslet a ostatní poprosím o to samé,“ řekne Zeus. Napíše se ze své plechové čutory, kde všichni za ty roky ví, že v ní nemá jen obyčejnou vodu. Pak jí podá Panděrovi. Ten se pomalu napije. Postupně jde čutura z ruky do ruky a na kuffík se po chvíli skoro zapomene.

Řeší se ta slavná a mnohokrát omílaná funkce prostaty spolu s věkem.

U dohořívajícího ohně stále zůstává několik postav. Začne pršet a trampové nasadí svá nepromokavá ponča. Panděro se unaveně rozloučí a naučeným složitým pohybem se poskládá pod svoji záplatovanou celtu. Je unavený a převlékáním se neobtěžuje. Boty dý dý vedle ošlehané kari-matky tak, aby do nich nepršelo, a zaleze rovnou do spacáku. Přes hluk kapek narážejících do cely je rychle slyšet jeho chrápání.

Tři páry očí pozorují obrys spícího Panděra. Mlčí. Je slyšet jen praskající oheň, kapky padající do nepřikrytého esusu a chrápání, které připomíná startování nepromazané motorové pily.

„Nikdo se ani nehněte,“ zašeptá Zeus a pláštěnku si stáhne ještě více do obličeje. Zmizí za

kruhem tmy, rýsované dohasínajícím ohněm. Zbylí trampové slyší jen šustění větví a kapky padající do nevymytého ešusu. Hlemýžď to nevydrží a ešus hodí pod lavičku.

Všichni napínají oči do narudlé tmy a poslouchají. Najednou Panděro zachroptí a otočí se na bok. Jeho specifický chrapot najednou přestane a všichni u ohně přestanou na chvíli dýchat. Minuty ubíhají. Oheň pod prudkým deštěm skoro vyhasne. Když se za nimi rozhrne křoví, Zápalka vyjekne.

Blesk z temného nebe osvítlí promoklého Dia. V ruce třímá kovový Panděrův kuffík.

„Mám ho!“ vítězně šeptne Zeus. Rozprší se ještě víc. Všechny tři postavy si sesednou na jednu lavičku a rozprostou nad sebou Diovu celtu.

„Ale neřekneme mu to, jo?“ řekne Zápalka a přehodí nalámané větve do skoro vyhaslého ohně.

„Samozřejmě,“ odpoví Zeus.

„Co když tam opravdu bude mít drogy nebo nějakou vražednou zbraň?“ řekne Hlemýžď.

„Nevěřím tomu. Panděráka znám dlouho. Spíš tam bude mít ty jeho pivní podtácky nebo co to sbírá,“ řekne Zeus a jeho vráscitý obličej ozáří rozhořivší se oheň.

„Už nemluv a otevři to,“ řekne netrpělivě Zápalka.

„Dobrá, jdeme na to,“ pronese Zeus a natočí si kuffík čelem k sobě. Zakleje. „Je tam číselný kód. Sakra.“

„Zkus jedna, dva, tři. Jak ho znám, tak to nebude nic složitého.“

„Nefunguje. To jsem už zkusil.“

„Počkej, zkus 333. Má to přeci na batohu napsané.“

„Moment. Proč to má na tom jeho batohu vyšité? Co to znamená?“

„Netuším.“

„Myslím, že nám to i tenkrát vysvětloval, a souviselo to s tou jeho Afroditou. Nevím. On toho nemluví. Asi jsem ho tenkrát dobře neposlouchal.“

„Já taky ne.“

„No já taky, ale v každém případě to zabralo.“

„Opravdu?“

„Ano. Kuffík je otevřen. Tajemství brzy bude odhaleno.“

„Die! Neprotahuj to a otevři to už!“

„Ano.“

Zeus pomalu vycvakne jeden a pak i druhý zámek. Odklopí sponu a kuffík pomalu otevře. Všechny tři postavy se nahnou dopředu. Oheň nyní hází dlouhé stíny.

Uvnitř je tma. Zeus rozsvítí baterku. Jeho čelovka prořízne tmou a oči spatří, co je na dně Panděřiny skříňky.

„Co to je?“ řekne Zápalka.

„Nějaký notes,“ řekne Hlemýžď.

„Počkejte. Počkejte,“ řekne Zeus. „Víte, co to je?“

„Ne. Právě že ne,“ odpoví Zápalka.

„Já taky ne. Proč by se Panděro tahal s blbým starým notýskem na vandr?“ řekne Hlemýžď.

„Já asi tuším, co to je,“ řekne Zeus a vyndá notýsek ven z kufru. Kufru si nevíšmá a ten spadne na zem do bahna. Blesk na chvíli oslní malý zá-

pisník, na kterém vyniknou nějaké staré neznámé runy.

„Co je to za písmo?“

„Vypadá to jako arabština.“

„Je tam více jazyků. Koukněte!“ řekne Zeus a knížku otočí. Všichni až teď spatří český název a jméno, které je povědomé.

Bob Peters.

„U svatého Kida. Víím, co to je. Víím moc dobře, co to je,“ vykřikne nadšeně Zeus.

„A co?“

„Nikdy nevydaná knížka Josefa Peterky alias Boba Hurikána.“

„No nekecej.“

„Vypadá to tak. Podívejte.“

Zeus knížku znovu otočí. Mezi několika cizími nápisy je jeden malinký v češtině.

Zápisky z cest Boba Peterse.

„Jestli to nevíte, tak Bob Peters je Bob Hurikán. Trampská legenda legend. Vííme dobře, že kolem roku 1930 spolu s kamarádem uspořádal dobrodružnou pouť do Orientu. Dostali se pak dokonce až do Bagdádu. Později se vydal i na cestu za polární kruh. Myslím, že tenkrát jel přes Polsko, Finsko a dojel až do Laponska. Opravdu velký vandr, o kterém by spousty generací trampů chtěly něco vědět. Prý a údajně o té cestě napsal knihu, ale nikdy ji nevydal a v pozůstalosti se její rukopis nenašel.“

„Myslíš si...?“

„Ano. Zdá se, že to bude ona.“

„Jak k tomu Panděro přišel?“

„Absolutně netuším.“

„Možná to je přes tu jeho rozvětvenou rodinu.“

„Možná.“

„Rychle, otevři ji, chci to vidět,“ řekne Zápalka a nakloní se nad vzácnou knížku. Diova baterka osvítlí několik prvních stránek knížky. Jsou na nich výrazným psacím strojem napsané zápisky a vedle nich ručně psané poznámky. Několik fotek je ručně přilepeno ke stránkám. Je na nich vysoký, mladý, kudrnatý muž.

Jeho úsměv je i po těch desítkách let oslňující.

Blesk rychlostí světla prořízne atmosféru a o několik desítek metrů dál roztrhne borovici na padrť. Zvuk hromu je ohlušující. Rázová vlna spolu s ozónem vyrazí trampům vzduch z plic. Vzduchem prolétnou třisky z roztrhané borovice. Zeus v nastalém konci světa zavravorá a malá knížka mu vypadne z rukou přímo do ohniště.

Oheň se neptá a okamžitě vzácný dar přijme. Knížka plná celuloidových fotek vzplane. Zeus skočí a snaží se holýma rukama knížku zachránit. Po několika dlouhých vteřinách se mu to nakonec povede. Popálí se, ale hořící knihu nakonec vyhodí ven z ohniště. Kniha dopadne do bahna vedle nohou v nezavázaných kanadách.

Všichni vzhlednou k té postavě.

Panděro pozoruje dohořívající knížku. Nikdo se ani nehne.

„Co jste to udělali?“ řekne po dlouhých vteřinách. Nikdo není schopen odpovědět.

„Tak teď už dobře víte, co jsem nesl v tom zatraceném kuffíku. Jste spokojeni?“

Nikdo nic neřekne.

Liják zkráplí celou scénu. Po dlouhé době se Panděro pohne a pomalu si sbalí svoji celtu a spacák. Všechno pomalu a nacvičeně nastrká do svého batohu. Neřeší, že jsou věci mokré. Nikdo nic neřekne a nikdo se nepohne. Panděro vše dobálí bez jediného slova, nakonec se pomalu vztyčí. Nepřítomným pohledem přejede přes všechny zúčastněné. Jeho mohutná postava zmizí za kruhem tmý rýsované dohasínajícím ohněm.

Všichni se ještě dlouho po tom, co děšť oheň definitivně uhasí, dívají směrem, kudy Panděro odešel.

V bahně na zemi doutnají ohořelé zbytky nikdy nevydané trampské knihy.

3. místo Próza nad 23 let Boris Černý – Boris (Praha)

TISÍC A JEDENKRÁT

znova ťa zapriem
po tisícikrát
vymením kaviareň
za čistý prameň
bez hanby
robím to rád
o láske budem
spievať a hrať
no nie tebe
tej čo celá je z dreva
a ihličím vonia
vernejší som nikdy nebol
no dnes ťa podvediem
s lúkou sa milovať budem
pri hviezdach
pod holým nebom
ráno v kvapke rosy
zmyjem ten hriech
a večer sa vrátim domov
k nohám ti ľahnem
ako zbitý pes
páchnuci dymom a rumom
jedine duša čistejšia
než sneh
všetko mi odpustíš
pre tú jedinou vec
a ja ťa o týždeň
zradím znova
po tisíci a prvý krát
LÁSKA MOJA
obe vás mám rád
ty

aj

zelená hora

3. místo Poezie nad 23 let Eva Kováčová – Seppä (Kálná nad Hronom)

PINGL

Doktor Bláhovec za ty roky dávno dobře věděl, jak moc umí nemocná duše bolet. Jeho ordinaci prošel vskutku reprezentativní vzorek společnosti. Znal osudy vyhořelých manažerů, neúspěšných trapšavců, znásilněných žen, zkrachovalých existencí, podváděných manželů, naivních lidí, co naletěli podvodníkům, i těch, co přišli o všechno, aniž sami udělali chybu. Neuměl jim vracet majetek ani lásku. Neuměl zařídít obdiv ani výnosné místo. Uměl ale skvěle štipovat děravé duše.

Jehlu, hříbek a bavlnky už měl připravené i dnes, jen stále neuměl odhalit, po jaké barvě sáhnout, aby jizva byla co nejméně nápadná. V křesle jeho ordinace seděl muž v nejlepších letech, štíhlé, šlachovité postavy, s kulatým, tak trochu vlezlým obličejem. Neměl ten typ chlápku zrovna v lásce, musel však uznat, že jako ksicht pro pingla je takový dar matky přírody k nezaplacení. Čemu zatím vůbec nerozuměl ani za mák, bylo, co toho andílka přivedlo do stavu, ve kterém kompletně zdemoloval výbavu kuchyně podniku Route 66 a napadl a málem přizabil oba členy hlídky policie, která na místo činu dorazila jako první.

„Pane Petře, než se dostaneme k samotné příčině té vaší... toho výbuchu, povězte mi něco o tom, jak ten den od rána probíhal,“ vyzval svého nového klienta.

„Probíhal normálně, doktore. Vlastně bych řekl, že báječně. Žena na víkend odjela, nic mi život nekomplikovalo,“ odvětil pingl.

„Když je doma, nějaké komplikace jsou?“ byl Bláhovec okamžitě ve střehu.

„U vás ne, doktore?“

„U nás v kuchyni je vše na svém místě,“ s klidným úsměvem odpověděl Bláhovec.

„Se nedějte, doktore, to přece znáte,“ odpověděl pingl, a když se nedočkal reakce, pokračoval: „Nic výrazného. Běžné připomínky – co je špatné, proč je to špatné, jak dlouho už je to špatné... jedním uchem tam, druhým ven. Jinak bychom se znali už dávno, doktore.“

„Máš bod, kamaráde,“ pomyslel si Bláhovec a nahlas pokračoval: „Takže ráno jste vstal, dal si sprchu, uvařil kafe... povídejte, jak to šlo dál.“

„Doktore, já nejsem magor, i když to tak včera asi vypadalo. Ráno bylo úplně normální, naprostá pohoda. Akce začínala v šest večer, měl jsem spoustu času, nic mě netlačilo. Žádný stres. Tohle můžeme přeskočit, tady nenajdete nic.“

„Někdy je to zdánlivá maličkost, co může být spouštěcím...“

„Nic. Vůbec nic. Otočte list, doktore,“ skočil mu pingl do řeči.

„Dobře,“ nechtěl doktor situaci hrotit, „takže půjdeme do práce? Tam byla také pohoda?“

„Naprostá. Vážně. Všechno připravené, na svém místě, i Marcelka už čekala...“

„Ta Marcelka – je kdo?“ začal Bláhovec tušit zápletku.

„Marcelka je naše posila. Sluníčko, doktore. Když je větší akce, chodí pomáhat.“

„A?“

„A pomalu se začali scházet první hosté. Padly první objednávky...“

„Co to vlastně bylo za akci, pane Petře? Kdo byli vaši hosté?“

„Nějaká sešlost trampíků. Já tomu teda nikdy nehodoval, doktore, plahočit se s báglem bůhví-kam, tam zmoknout pod širákem a zase se plahočit zpátky... co to má za smysl, řekněte? No že jo? Ale zase když se u nás někdy takhle slezou a hrajou, to bývá celkem hezký.“

„I včera?“

„Včera taky. Bylo plno, přidávali jsme židle, tak osmdesát jich být mohlo. Hráli, zpívali. Několik kytar, banjo, takovej prcek tam hrál na basu. Když ji přinášel, ta basa šla sama, doktore, jenom no-žičky byly vidět. Jo – a jedna holka tam hrála na housle. Moc pěkné kousek, doktore.“

„To děvče, nebo ty housle?“

„V houslích já se až tak nevyznám,“ zaculil se pingl.

„Lišil se ten večer něčím od jiných?“

„Právě že ničím! S nima nikdy problémy nebyly. Jó, jak šel čas, zpěv se měnil ve fvaní, někdy fakt dost falešný, ale to je normální, že jo, na to je hospodské zvyklej. A když se neperou...“ pokrčil rameny. „Voni jak se nalejou, jsou pak takoví přívětivější, jestli mi rozumíte.“

„Jak bych tomu měl rozumět správně?“

„No na začátku vám daj korunu. Na konci pětku. Za to samý.“

„Aha, rozumím. Takže tady jste byl také spokojen?“

„No jéje! Jak se zavřela kuchyně, šla Marcelka domů, to je ta na výpomoc. Pak už bylo jenom pivo, kafe, panáky. To už dávám sám. Normálně.“

„A sám inkasujete.“

„No tak jasně doktore, musím. Nikdo jiný už tam není přece.“

„Pořád nevidím, co vás to tak vyhodilo z kolejí.“

„No jak říkám, Marcelka šla domů.“

„Ano. Ale tak to bylo domluvené, to jste říkal. Musel jste s tím počítat.“

„Jenže... jenže voni se najednou zbláznili!“

„To se projevilo jak?“ Bláhovec zhluboka nasál a vyrazil po stopě.

„Chtěli kafe.“

„Kafe?“ nevěřil Bláhovec vlastním uším, hlasitě vydechl a stopu pustil k vodě.

„No kafe, dyk povídám.“

„Možná to úplně nechápu, pane Petře, ale není kafe v restauraci docela běžný požadavek?“

„No to jó. A takhle pozdě večer? Zlatej důl, doktore! Zlatej důl! Vám bych ale donesl poctivý, to se nebojte.“

„To mě těší. A co tedy bylo na té kávě špatné?“

„Na kávě nic doktore. Ale jak ji chtěli.“

„A jak ji tedy chtěli?“

„Nó – najednou. Víte, konvice máme teď jenom dvě. Měli jsme ještě třetí, Boschku, s modrou metalízou a s barevnou kontrolkou na držadle, jak dovařila, cvakla červená, znáte to? Ale ta odešla, minulý týden. Vona už teda byla dost stará. Ale jinak držák, doktore, držák!“

„Zkusme se vrátit ještě ke kávě. Můžete mi to, prosím, přiblížit podrobněji?“

„Prostě – vrátil jsem se do kuchyně, protože zrovna delší dobu hráli, všichni zpívali a objednávky vážly. Tak jsem vzal zapalovač, že si ráchnu, a dojel toho půlčíka, co jsem měl na parapetu.“

„A dál?“

„Dokouřil jsem. Pořád ještě hráli, ale říkal jsem, že to půjdu zkusit. Někdo už přece musel dopít, že jo?“

„Co bylo pak?“

„Pak? Pak to přišlo, doktore.“

„Takže?“

„Takže jsem otevřel dveře a oni hned spustili. A všichni. A že chtěj kafe.“

„Všichni?“

„Všichni, doktore. Do jednoho.“

„Trochu neobvyklé. Neměl to být z jejich strany žert?“

„Ne doktore, jako žert to opravdu nevypadalo. Bylo to celkem... velmi... takové důrazné.“

„Jak jste reagoval?“

„Začal jsem jim vysvětlovat, že máme už jen dvě konvice, že ta třetí, ta modrá Boschka, s tou barevnou kontrolkou, víte jaká, že jako byla stará a že už teda... no že to zkrátka chvíli potrvá, taková hromadná objednávka.“

„Pochodil jste?“

„Nepochodil, doktore. Vůbec. Bylo to od nich..., bylo to...“ pingl začal nervózně poposedávat, potil se, blednout a ruce svíral v pěst. „Bylo to šílené, doktore! Nebyla s nima vůbec žádná řeč. Já vyjdu s každým! Já se domluvím! Ale oni ještě přitvrdili!“

„Přitvrdili? Jak? Byli snad na vás vulgární?“

„Hulákali, doktore. Hulákali jako šílení. Celá hospoda ryčela!“

„Celá hospoda? A co to na vás... ryčeli?“

„No jak jsem říkal: Ještě jedno kafe bych si dal! Pak to ve mně prasklo. KRUCINÁL!“

3. místo Próza Oldpsavci Václav Stričko – Vašýk (Praha)

PŘEDJAŘÍ

*Bývám jak apríl nestálý
a jestli jste mě potkali
tak nejspíš o tom nevím ani
když letím dolů mokrou strání*

*Jsem na lovu, jsem křížovatkou
a každá cesta zdá se krátkou
Chci do všech roztát, jak vločka slehnout
Znovu a zas a ještě jednou*

3. místo Poezie Oldpsavci Lenka Bittová (České Budějovice)

PLCH EDA

Odemkl závoru, trochu se popral s těžkými dveřmi a pustil do srubu denní světlo. Pak polohlasem pozdravil: „Ahoj, klucí!“

Z police nad kamny zasvítla malá očička. Plch Eda se v předtuše příjemných věcí příštích spustil po dlouhé vařečce na stůl a zapanáčkoval.

Z placatice mu na stůl odlil pár kapek sladkého rumu a ponuře pronesl: „Jen si dej, je to dnes možná naposled.“

Pak se otočil ke světlu ke dveřím a již poněkoli-káté si prohlížel lejstro z obálky s modrým pruhem. Tak tedy konečně, likvidace, úřední demolice a pěkná pokuta, hůř než za starých časů... A to si naivně myslel, že tady na srubu dožije. Srub již tady stál stranou od lidí od počátku trampských dějin a nikomu nikdy nevadil. Starý foť si slušných trampů vždy vážil a tvrdil, že rozumný hajný si je v lese naopak pěstuje.

Vyšel přes práh a několika údernými slovy vypustil vzteklost páru. Ozvěna mu je vracela zpět.

Pak se otočil na zjevně nechápajícího Edu: „Tak se podívej, zrádce ve vlastních řadách, jidáš jeden hnusná, Quisling křížený s Čurdou...“

Reč byla o kamarádovi, tedy už velmi a velmi bývalém, s kterým kdysi sdílel nejednou stejnou cestu i esus. Tomu však v poslední době evidentně přeskočilo, jak se někdy pánům v připozdívajícím věku stává, zezelenal až do kořínků vlasů a stal se z něj ortodoxní ochránce přírody. A vzal to od podlahy. Jeho udání, supliky a stížnosti namířené na oufady a instituce se valily jako laviny ve Velké kotlině a brzy začaly nést hořké plody a na jejich základě se začaly dít pro trempíky věci více než nepříjemné. Kamarádi mu nejprve domlouvali slovně, ba i po držce několikrát dostal, ale to jej jako správného fanatika ještě utvrdilo ve víře, že za svou pravdu trpí.

„Vidíš, Edo, iniciativní blb ve vlastních řadách je horší než vagon diverzantů,“ pronesl pochmurně, nasypal Edovi a jeho smečce ještě pár dobrot, zabouchl dveře a vyrazil dolů do vesnice k hospodě.

Pozdravil se s putykářem, ten na něj soustrastně kývl, jako že ví, neboť na dědině se nic neutají, uchopil brskně nalitého panáka s rumem a rozhlédl se po lokále. Nic moc obsazeno, jen v koutě seděla neznámá persóna ve starých maskáčích šedesátkách, ve kterých už se dávno nejezdí... holt nějaká trampská legenda, jestli jim neutekl z muzea z Doudleba, tak nějak může vypadat trampský pánbiček Pajda. Ale otočil se k pultu ještě pro jednoho ruma a přisedl k legendě.

„Tak co tě trápí, mladej?“ Nad oslovením se uškíbl, ale ten naproti na něj měl evidentně právo, byl to od pohledu asi nejstarší tramp u nás. Tak povídal a srdce si nad tou sviňskou nespravedlností vylíval.

Když skončil, neznámý se pousmál, oči mu zajiskřily, naklonil se a začal: „To v sousedním kraji řádil podobný idiot taky, ale...“

Hned v pondělí se vydal na krajský oufad, vzal na sebe novou košili, dokonce sako a chvilku uvažoval i o kravatě. Jako k doktorovi... Napadlo ho,

že doktory a zvlášť zubaře navštěvuje stejně rád, a přitom mu zacukalo ve stoličce.

V katakombách oufadu docela bloudil jako Karulka v hlubokém lese, ale nakonec se ocitl před kýženým odborem životního prostředí. Měli tam dokonce vymalováno na zeleno, což jej naplnilo mírným optimismem. Před dveřmi se rozdýchal, zaklepal, vpadl dovnitř a pozdravil. Chvilí se rozhlížel. Očekával, že zde najde zmalovanou dámu s pozadím rozesezeným od úřednického úddlu. Zpoza hromady lejšter na něj však vykoukla drobná divčina s krátkými vlasy a nikoliv nesympatického vzhledu. Když ještě zaregistroval pěkné zelené oči, usoudil, že to nezačíná špatně, a spustil naučenou supliku.

„Já se jdu, prosím, udat,“ pronesl temným hlasem a zadíval se jí do očí svým naučeným psím pohledem. Nechápatě se na něj zahleděla a její zelená kukadla se jí rozšířila úžasem.

„Fajn, zabírá to,“ a pokračoval: „Já mám, prosím, v lese boudu s plchama a budu ji muset shodit, a kam pak chudáci půjdou?“ Cpal jí před obličej fotku Edy v nadživotní velikosti...

Na slovo plch dotyčná reagovala jako normální ženská na kožich z činčily a kontrovala obratem.

„To je Glis glis neboli plch veliký, přísně chráněný,“ zvolala nadšeně. „Bohužel to mnoho lidí stále nechápe,“ dodala smutně. Vybalil na ni další svůj psí pohled, zahleděl se jí znova do zeleně jejich očí a ujistil ji, že on k nim určitě nepatří. A že vlastně přišel poprosit o pomoc, a znova jí cpal fotku Edy pod nos s výrazem čerstvého sirotka, kterému navíc vyhořel barák do základů.

A dál to běželo jako na drátku. Na Edu byl založen spis v brčálově zelených deskách s pořadovým číslem a bylo rozhodnuto o šetření na místě.

A tak zanedlouho jsme mohli spatřit Míšu, jak se dotyčná úřední osoba jmenovala, jak kráčí v doprovodu oznamovatele stezkou ke srubu. Budiž k její chvále podotknuto, že přijela vlakem.

Eda a spol. vytušili, že jde o všechno, a předvedli se v plné kráse. Dokonce si na to pozvali několik plších kámošů z okolí, aby jich jako vypadalo více. Asi jako když jdou někteří na sociálku pro dávky.

Očekávali skvělou tabuli a vůbec se nespletli. Zatímco si cpali nácky, Míša je řádně zdokumentovala. Nebyť drobného incidentu, kdy Eda při upíjení aperolu, který byl původně Míši nalit pro lepší průběh úředního aktu, spadl do sklenice a trochu si zaplaval, aby byl posléze pro nemohoucnost na svou polici vysazen, vše proběhlo nad očekávání dobře.

Úřední jednání probíhalo poté v nejbližším okolí srubu. Na půdičce bylo objeveno několik netopýrů a na závěr jako zlatý hřeb pak studánka!

Když zde byla nabírána voda na kafe, vyplaval zde na hladinu mlok skvrnitý. Na rozdíl od jiných ženských, které by kafe z takové vody rezolutně odmítly, byla Míša na vrcholu blaha.

V boudě na stole byl posléze sepsán zápis z šetření, opatřen kulatým razítkem a podepsán v patřičných kolonkách. Do toho na polici chrupkal namazaný Eda a ostatní plši pozorovali, jak

úřední i boží mlýny melou. Majitel srubu a oznamovatel v jedné osobě začínal mít pomalu pocit, že se věci vrací do správných kolejí. A vracely se.

Z ilegální tramské boudy se stalo místo vzácných a přísně chráněných živočichů, byla zde přibita cedule se státním znakem a udavač i hajnej dostali úřední vyznamenání. To, že jeden byl rád a druhý nasrán, už je věc druhá.

Míša pak po provedeném šetření při loučení dole v hospůdce při černém čaji a sklence bílého – zvláštní to ekologické kombinaci – nesměle špitla, že se jí tu jako moc líbí a ráda by se sem ještě podívala znova, což byla žádost, která rozhodně neměla šanci na odmítnutí.

Jen ten starej trempík od poslední, který vypadal jako bájný čundrácký bůh Pajda, tu chyběl. Ačkoli kdoví, možná se na to díval někde seshora.

1. místo Próza nad 23 let Josef Václavík – Filo (Šumperk)



POCHMÝHL

Na stupátku motoráku se na okamžik zastavil a nabral do očí barvy podzimu a do plic svěží vzduch. Pak se s kapkou frajeřiny odrazil a seskočil do šterku nástupiště. Trochu mu z toho ruplo v koleně a báglik mu dal milosrdnou herdu do zad, aby si srovnal v hlavě, že doba, kdy tady tak vystupoval zamlada, už patří do minulého století. V duchu si vynadal do zvířat, která se pasou v poli a nejsou to lvi.

Motorák zavrčel, písknul a vydal se po listím zbarvených glajzách dál do hor.

Ještě stačil zamávat na pěknou průvodčí, se kterou si cestou docela hezky popovídal a která mu v téměř prázdném vagonku věnovala své volné chvílky. Naprášila mu na sebe kde co, v jakém je narozena znamená a dokonce že je i nezadaná. Slíbil jí, že tudy zase brzy pojedě a že se na ni těší, a pustil ji z hlavy. Inu – krása lovu beze zbraní.

Rozhlédl se po zastávce a pohled mu zjhl, opršelá cedule s nápisem Pochmýhl, stráž zarostlá lesem s vykukujícími skalkami a břidlicovým lomikem se svažovala přes štreku k balvanům ve zlatonosné říčce. Trošku to tu rušila nová betonová lávka, tu starou si před pár lety odnesla velká voda.

Hlavou mu problesklo už pokolikáté? – aby se vzápětí objevil dovětek ještě? Ale mávl nad tím rukou, že poprvé ještě neměl ani občanku a dál se uvidí. A vykročil přes lávku ku vsi. Kolem opuštěné textilky s vydrancovanou vodní elektrárnou se vydal podél náhonu ke starému tábořišti.

Chvilí zaváhal nad volbou cesty, ta hezčí vedla přes brod a dnes teplo vypadá fakt jinak. Ale po chvíli už sundával kanadky, svázal si je tkaničkami, hodil kolem krku a vykročil do studeného proudu plného kluzkých kamenů.

Tady všechny cesty stejně vedou k Věskovi do hospůdky. Ta stála na kraji další vsi těsně u vody. Za povodní měla namále, ale síla vody se tenkrát vybila na řopíku z první republiky a trochu pocuchanou hospodu nechala stát.

Majitel hospody byl solitér a bohém, občas sochal, vyřezával, maloval a pořádal v šenku výstavy. Vypadal jako zapomenutý hipisák. Mezi místní moc nezapadal a ani jej to zvlášť nemrzelo, jeho klientela dojížděla odjinud.

Těšil se na něj a zároveň věděl, že jej tentokrát maličko zarmoutí. Vídávali se tak dvakrát do roka a pokaždé jej vítal stejnou větou. To jsi ty? A zase s jinou ženskou? A oba se těšili, jak „ta ženská“ zareaguje. Fakt jako malí. A že těch bab za ty roky už se nasbíralo...

Něco z nedalekých lázní Studánka, kam si roky jezdil užívat indiánské léto v Altvatergebirge, něco z vandříků a toulek s kamarády. Některé byly jenom kamarádky, některé kamarádky s výhodami a taky opravdické Lásenky...

Studená voda u kolen mu připomněla Zdeničku, kamarádku, Lásenku a zase kamarádku. Tenkrát ji při brodění ve vodě málem trefilo, ale tvrdí, že od té doby se jí ztratily křečové žíly – nafurt.

Zato Leňa proběhla tenkrát vodou jako srna, štíhlá s hnědou šťapatou hlavou, a Věskovi kontrovala, že je nejen nová, ale ze všech nejkrásnější. Asi fakt byla.

Hospůdka už byla na dohled. Prosmýkl se do lokálu a na Věskův tázavý pohled jenom mlčky pokrčil rameny. Věska maličko rozhodil rukama, jako že to jednou přijít muselo, a plynulým pohybem nalil dva fernetky, jak říkával, mrtvé milenky dech. Inu, bohém a trochu básník.

Prohodili spolu několik konverzačních větíček, ale to už koutkem oka zaregistroval v rohu u stolu děvče v zeleném oblečení, štíhlá postava, narzlé vlasy, už měla určitě po čtyřicítce a docela jí to slušelo. Nikdy ho tu neviděl, a tak se tázavě podíval na Věsku. Ten jen zdvihl obočí i ramena a bez řečí postavil na bar další dva fernetky. Pár kroků a dotaz na neznámou, zdali může pozvat a přisednout. Pokynula na prázdnou židli a medovým hlasem pozdravila Ahoj. Povšiml si, že v koutě má hozený bágel a ještě dlouhý obal, podobný tomu na běžky. „Co v tom teď proboha tahá,“ proleťelo mu hlavou, „do sněhu je chválabohu ještě daleko.“ A pustil to ze zřetele. Konverzace se slibně rozvíjela, dotyčná nikam nespěchala a chvílky mu připadalo, že na něj snad čekala. Držel se v řečech trochu zpátky, vynechal obvyklé zažité balící obraty a dokonce své oblíbené psí oči.

Véska sem tam donesl nové pití a čas příjemně běžel.

Příjemné povídání ukončila hromová rána. Bouřka to vzala zkratkou přes Jelení vrch a venku začalo lít tak, že by ani příslovečného psa nevyhnal. Podívali se tázavě na sebe, nikomu se do té sloty nechtělo, ale vtom se přitočil Véska s návrhem, že v trucovně, jak nazýval cimru úplně na konci stavení s trochou harampádí, je volno.

Poděkovali, sbalili své saky i paky a odešli si ustlat na podlahu. Nechal neznámou dámu samotnou, ať se převlékne, prohodil pár slov s Věskou a vrátil se. Zhasnuto, jen na zemi blýskala malá svíčka a ze spacáku svítily pod zrzavou kšticí zelené oči. Vztáhla po něm nahé paže a přitáhla jej k sobě.

Chvilí měla v milování navrch, ale nakonec si řekl, že jej možná něco takového potkalo už naposled, a dal do toho všechno, sílu i cit, zkušenost i zápal...

Ráno jej probudila něžným polibkem. „Ani nevíš“, řekla mu. Nechápal už vůbec nic a jen se zmohl na hloupoučkou větu: „Uvidíme se ještě někdy?“ S vševedoucím úsměvem odpověděla: „URČITĚ, na to můžeš vzít jed...“

Pak jen klaply dveře a byla pryč. Ale jen na chvíli. Protáhla se znova dveřmi, chňapla po dlouhém předmětu v obalu jako na běžky a sametově pronesla: „Tys mi dal, promiň, jsem úplně mimo a zapomněla jsem si tady kosu!“

A byla pryč, ale jak mu konečně docvaklo, určitě se ještě setkají...

2. místo Próza nad 23 let

Josef Václavík – Filo (Šumperk)

EDGAR MĚNÍ LIFESTYLE

Zeptal se Edgar Allan Poe:

*„Trampe, co skrýváš pod krepkou
širáku kdesi z Kansas-City?
A proč šat tvůj, tak divně šitý
mi připomíná uschlý vřes?
A kam odjíždíš právě dnes?“*

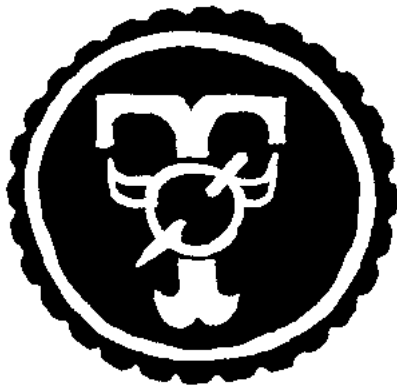
*Do černých hvozdů v jiný svět
k ohňům s minnesengry pět?
Za tmy pak dřímat v zvláštním vaku
a za houkání nočních vlaků
odhodit mrzkost všeho dění
když v bahnu měst jsme utopení?*

*Kéž bych měl tvoji deku, rum!
Dřív zbořil bych dům Usherům
sbalil bych jámu, kyvadlo
kdybych se dostal na zvaldo
a dorazil bych do osady
Pak mé zvolání: „Už jsem tady!“
rozneslo by se lesu vstříc.*

Neodešel bych. Nikdy víc.“

3. místo Poezie nad 23 let

Eva Suková – Blondýna (Rakovník)



POTLACH

Vstoupil do laciného baru na panelovém sídlišti. Deset minut před půlnocí. S nikým se nepozdravil. Jedním okem ostře sjel osazenstvo. Druhé kryla páska. Zamířil k výčepu a u servírky si chraplákem objednal pivo a vodku. Panáka do sebe otočil a pivo si odnesl k jukeboxu. Pohledy místní honorace od stolů nevraživě sledovaly vetfelce. Podkasal dlouhý kožený kabát, vyhrnul si seprané maskáče a sedl si na židličku u jukeboxu. U pasu se mu zhoupnul dlouhý lovecký nůž v kožené pochvě. Do napjatého ticha nočního podniku začaly dunět mince dopadající do zásobníku. Dvanáct úderů přesně kopírovalo odpočítávání zvonu na věži vzdáleného kostela. Odešel nezúčastněně od stroje, posadil se k volnému stolu tak, aby na všechny viděl, a zapálil si cigáro. Strnulým podnikem se něžně rozezněly první tóny hitu bratří Nedvědů Stánky. Cizinec kouřil, popíjel klidně pivo, popel klepal na podlahu. Čtrnáct hlav se na něj od stolů nervózně dívalo. Dozněla první píseň. Vetfelec do ticha cinknul zapalovačem a znuděně vyfoukl dým z další cigarety. Opět se rozezněla úvodní melodie Stánků. Jinak nic. Do ticha po skončení songu si vetfelec zapálil třetí cigáro, sundal klobouk a položil ho před sebe na stůl. Tlumené světlo poměrně jasně odhalilo hlubokou dlouhou jizvu na jeho čele. Z jukeboxu začaly hrát potřetí Stánky. Na stole u dveří někomu prasknul pod rukama püllitr. Všichni se podívali tím směrem, jakoby čekali na povel. Nic se ale nestalo. Hromotluk otřel krev do kapesníku, hodil na stůl tři stovky a vytratil se s ženou ven. Když začaly hrát Stánky počtvrté, zaplatila a vypadal banda chlapů, co seděli u filpra. Při pátých Stánkách zmizeli tři taxikáři z rohu a po nich se už dost překotně vyprázdnil celý bar. Vetfelec v klidu dopil pivo, vstal ze židle, vypojil jukebox ze zásuvky a došel k výčepu. Sundal si pásku z oka a usmál se na servírku: „Tak máš sbalenou usárnu, Magdo? Za třicet minut nám jede poslední vlak!“

3. místo Próza nad 23 let

Jan Zbořil – Zbora (Všestary)

PROXIMITA SMRTI

Říká se, že člověku může během zlomku vteřiny proběhnout před očima celý život. Většinou to tvrdí lidé, které potkala autonehoda, zažili probití elektrinou, spadli z velké výšky nebo takovým událostem byli svědky. Zkrátka tento jev prožívají lidé, kteří na vlastní kůži pocítili extrémní šok či životu nebezpečnou situaci.

Lada by netvrdila, že jí před očima proběhl celý život. Jediné, co jí řvalo v hlavě silněji než zákeřné vývařišť, byla jistota smrti. Proběhla jí z mozku do nejvzdálenějších končin těla. Cítila ji v prstech u nohou. Cítil ji každý její vlas, každý nerv, každá kost. To bylo to jediné, na co myslela, když se nad ní zavřela zpěněná voda.

Utopím se.

„Do háje!“ ozval se zároveň se zmizením poslední části Ladina těla Vincův hlas. Sledoval, jak se dno lodi objevilo nad hladinou. Na chvíli ho ochromil děs a pocit vlastního selhání. Neměl ji pouštět se Štefanem. Ne po celém dlouhém námáhavém dni. Na ten jeden proklatý jez se mohli promíchat. Přeci moc dobře věděl, že po těch kilometrech neměli subtilní sourozenci šanci případnou komplikaci upadlovat. Vstřícně vypadající šlajсна ho ale okolébala. Jenže to by se do ní ti dva museli trefit!

„Jdu pro Štefana,“ křikl na něj Tomíno z vedlejší lodi. Přeskočil přes bory a vrhl se k drobnému klukovi ve světlivě červené vestě s pádlem v rukách. Štefan s vytřeštěnýma očima prskal vodu, hleděl do řeky před sebou a snažil se zorientovat v nastalé situaci. Proud ho hnál na obrácenou loď, kterou při míjení odkopl na stranu. Houkala se teď v klidné vodě u protějšního břehu jako paradox k tomu, jaké drama se odehrávalo o pár metrů vedle.

„V klidu, jsem tu,“ uchopil ho pevně Tomíno a dotáhl ke břehu. Ocítili se o několik desítek metrů dál, než hučel jez. Jen co se Tomíno ujistil o tom, že ze Štefana nikde necrčí krev a vnímá jeho slova, starostlivě se zahleděl proti proudu ke zbylým dvěma lodím. Moc dobře věděl, co se teď jeho staršímu bratrovi honí hlavou. A věděl, že jestli to celé dopadne špatně, Vinc se s tím nikdy nevyrovná.

No tak, Lado, no tak!

„Dělej něco!“ probudil Vince ze zblázněného uvažování Klářin hlas. Jeli ten jez s Tomínem jako první, bez jediného zadrnutí. Vždyť to říkal! Upravenou šlajсну by sjelo i dítě. Teď Klára udržovala s Vincovým háčkem Bleškou svoji i jeho loď v klidu u břehu. Musel se na chvíli otočit od zpěněné vody a pohlédnout na ni, aby se uklidnil. „Držíš?“ křikl dopředu na Blešku.

„V pohodě, běž,“ povzbudila ho svým typickým ostrým hláskem sestřenice. Hodil pádlo do lodi, přeskočil na břeh, a než doběhl těch pár metrů k místu, kde válec točil s Ladíným tělem, držel v ruce házečku a všemi smysly se opět soustředil.

Lada se snažila rozpomenout na všechny poučky, které kdy slyšela. Nepouštět pádlo. Nechat se unášet proudem, nohama dopředu – lepší zlomit nohy nežli vaz. Jasně. Jenže kde je tady dopředu? Cítila zvláštní tlak, jak ji vesta tlačila vzhůru a voda dolů. Nebo obráceně? Ztrácela pojem o prostoru. Docházel jí vzduch. Pomalu začínala panikařit. Cítila vlnu adrenalinu. Stejně tak cítila děs a bezmoc. Marně roztahovala ruce, kopala nohama a snažila se nahmatat cokoli, aby se mohla odrazit. V jednu chvíli ji válec vynesl na vzduch. Byla tak překvapená, že se pomalu ani nestačila nadechnout. Měla pocit, jako by z dálky zaslechla volání. Než ale stihla určit, komu hlas patří, voda ji opět vucula. Přišlo jí to komické. Jako kdyby si ji voda chtěla nechat, ale vlastně nechtěla. V tu chvíli jí před očima vyvstala hrůzná pravda. Voda si ji nechá. Jenom je tak zvrhlá, že si s ní bude hrát jako kočka s bezbrannou myší. Párkrát si do ní kousne, párkrát pohodí, párkrát nechá odběhnout. Než jí s konečnou platností přelomí vaz. Lada se zděsila. Nemohla umřít! Musela zjistit, co je se Štefanem. Dlužila Kláře pivo. Prostě nemohla umřít. Nechtěla. Zoufale se rozmáchla. Voda jako by se roztahovala do vesmírné dálky a vytěšňovala veškerou naději na vzduch. Ladě se ztmělo před očima. V panickém návalu děsu zakřičela. Do úst se jí nahrnula voda. Rozkašlala se. Poslední špetka vzduchu se vytratila.

Vinc byl zoufalý. Stál na břehu co nejbližše vodě a snažil se k Ladě dostat spásný provaz. Pravděpodobně byla tak zmatená, že o něm vůbec nevěděla. Tak moc za ní chtěl skočit a vytáhnout ji ven. Věděl, že tím by to celé zhoršil. Po dvou minutách, které ale Vincovi i přihlížejícím dívkám přišly jako věčnost, válec vyplvil bezvládné tělo. Nevěděl, jestli by se měl při pohledu na záda vesty radovat nebo děsit té do očí bijící netečnosti. Rozběhl se zpátky k lodím, které Klára s Bleškou zpla vytáhly na břeh. Klára zrovna skákala zpět do vody za plujícími tělem. Otočila Ladu na záda, uchopila za ramínko vesty a táhla ke břehu.

„Volej záchranku,“ křikl Vinc na Blešku. Nechal nesmotanou házečku ležet na trávě a spěchal do vody za Klárou. Vzal si od ní Ladu a drápal se s ní zpátky na sucho. Triko se mu zbarvilo do ruda. Lada měla ránu na čele, ze které se jí díky vodě vylipla krev po celé tváři. Z mokrého oblečení kapala voda. Tenisky ztěžkly. Jejich bývalá bílá barva zšedla řekou. Měl pocit, jako by vážila snad tunu. Posilněn adrenalinem ji ale bez problémů vynesl na břeh a jemně položil na trávu. To už k němu přiklekla Klára, která na rozdíl od něj nefuněla námahou jak parní lokomotiva.

„Ta vesta musí dolů,“ uchopila do prstů zip. „Do kelu!“ vydechla frustrovaně, když jí po něm podruhé sklouzly mokré prsty.

„Honem, máš to, máš to,“ povzbuzoval ji netrpělivě Vinc. Zvedl Ladu do sedu, aby z ní mohla Klára vestu pohodlněji sundat.

„Začínám,“ poposedla Klára, zaklonila Ladě hlavu, otevřela ústa a párkrát vdechla. Překřičila

dlaně a rytmickými pohyby začala stlačovat Ladin hrudník. Raz, dva, rolničky, rolničky, pět, šest, hlas, osm...

Vinc mezitím oťel Ladě krev z obličeje. Rána našťěstí nebyla hluboká a setřením tekutin značně zjemnila svoje původní vzezření. Byl to jen malý šrám. Vinc si oddechl. Alespoň to byla dobrá zpráva.

„Záchranka už jede,“ objevila se vedle Vince Bleška. Při pohledu na Ladinu světlou tvář a zavřeně oči se neubránila zachvění.

Osmnáct, devatenáct...

„Jak je na tom?“ přitíli se za chvíli i Štefan s Tomínem. Nikdo jim neodpověděl. Mokré vlasy se Kláře lepily na obličej. Trhla hlavou, až jí prameny udeřily zezadu do hlavy a spadly zpátky. Teď jí lechtaly na tvářích, ale to v tu chvíli nevnímala.

„Dvacet osm, dvacet devět...“ počítala. Dvakrát vdechla a přenechala ožívování Vincovi. Zadržaná klesla na zadek a přerývané lapala po vzduchu. Rozhlédla se po kamarádech. Štefan nepřítomně zíral kamsi za Ladinu hlavu. Bleška si nervózně okusovala nehty, Vinc dýchal do rytmu stlačování a Tomíno se připravoval ho vystřídat. Lada nereagovala.

Je to špatné, pomyslela si Klára. Tohle je hodně špatné.

Záblesků vozidla zdravotnické záchrané služby by si první všimla Bleška. Zatímco se Klára, Vinc a Tomíno střídali v masáži srdce, ona držela kolem ramen Štefana a pokoušela se mu být oporou. Jako jedináček si nedokázala představit, jak se musí cítit při pohledu na mrtvé vypadající sestru, se kterou se ještě před pár minutami dohadoval, kdo ten jez odkormidluje. I tak ale dokázala pochopit, že se musí cítit strašně. Pokud v tuhle chvíli vůbec byl schopný vnímat, jak se cítí.

Vysoká dodávka se přitítila po úzké štěrkové cestě rychlostí, za kterou by se nemusel stydět ani offroad. Brzy se nad ležící Ladou sklonili dva záchranáři. Bleška Štefana jemně odtáhla, aby měli víc prostoru.

„Vydržíte ještě?“ podíval se jeden ze zdravotníků na Tomína, který zrovna rukama odváděl práci náležící srdci.

„Jasně,“ vyrazil ze sebe.

„Vystřídám tě,“ drcl do něj Vinc, když se záchranář začal Kláru vypítávat, co se stalo, a druhý odběhl do auta pro nosítka. Tomíno mu po splnění třiceti stlačení a dvou vdechnutí práci přenechal. Záchranář mezitím rozeplnul batoh.

„Takže od té doby nereaguje,“ ujišťoval se, zatímco se přehraboval v batohu.

„Vůbec,“ zavrtěla hlavou Klára. „Žádný zvuk, žádný pohyb, nic.“

„Dobrá práce,“ pousmál se na ni zdravotník. „Moc dobrá práce, i od vás,“ houkl na kluky. Jen pokývali hlavami. Záchranáře jejich vlažné ocenění pro pochvalu nijak nepohoršilo. Pohlédl do bledé, mrtvolné tváře svého momentálního případu a pomyslel si, jak může být svět nespravedlivý.

Dobré práce by měly mít dobré konce.

Lada ucítila ostrou, pulsující bolest. Nedokázala určit, odkud se vzala nebo kdy začala. Nedokázala ani určit, kde přesně ji cítila. Jen jistotě věděla, že něco tak nepříjemného už dlouho nezažila. Vždyť kvůli tomu nemohla pořádně dýchat! Jako v mátohách se pokusila prudce ohnat po nejasném zdroji té hnusné bolesti. V krku ucítila divný, šimravý pocit. Rozkašlala se. Potřebovala se nadechnout. Teď hned. A pořádně. Svaly se jí stáhly a na chvíli ovládly celé její tělo. Kašlala, jako kdyby chtěla všechno to hnusné, co cítila, vypudit z těla. Někdo na ni šáhl. Ohnala se.

„...nic, to nic,“ dolehl k ní z dále zastřený cizí hlas. „Lado? Lado? Podívejte se na mě. Lado? Haló!“

Pokusila se zaostřit. Netušíla, kde je a co se děje. Ale tyhle hlasy byly sakra skutečné. Po chvíli jí před očima začaly tančit obrysy postav, stromů, dodávky? Nakrčila obočí. Obraz se pomalu rozjasňoval. Mžourala před sebe, až dokázala jasně rozpoznat každý detail obličeje, který ji zkoumavě pozoroval. Nejprve se vyděsila. Toho chlápka neznala. Zmateně sjela pohledem vedle. Bleška z nějakého nepochopitelného důvodu plakala, Štefan se držel za hlavu a zíral na ni jak na svatý obrázek, Tomíno s Klárou vyčerpaně leželi na zádech a zhluboka oddychovali.

„Co blbnou?“ otočila se Lada na Vince, který ji podepřel, aby si mohla sednout. Vypadal utahaně, vydešeně, ale taky nesmírně šťastně.

„Nevím,“ zasmál se. „Nevím, asi jsou unavení.“

„Aha,“ pokývala hlavou Lada.

Děda říkal, že jsme měkká generace.

1. místo Próza do 23 let + Malý Trapsavec Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)



KUSY ŽIVOTŮ, KTERÉ SE MLČÍ

*S protočením kol vlaku
minutím konce nástupiště
nevěříme svým očím, svému zraku
staré sedačky a nostalgie dětského hřiště.*

*Vysezená místa jsou vždycky u okýnka
bílé fleky na modrých sedačkách
zapomenuté a jasné jako zaschlé kapky vínka
ve vysokých neumytých skleničkách.*

*Vysezená místa čekají tiše
okousaná prachem, špinou a časem
který do nich příběhy píše
o lidech, co sedají tam, támhle a sem.*

*Jen přechíst je nebylo lidem dáno do vínku
akorát ví, že jsou napsané všude, do plna
ukryté jako vzpomínky v lodním deníku
který na konci plavby podepsala vlna.*

*Vydřeli jsme modrou barvu zas o trochu víc
vstali, loděčky hodili na záda a vkročili na perón
a když jsme pak vůni řeky vsáli do plných plic
vlak užžděl s naším příběhem a vedle hučel Hron.*

**2. místo Poezie do 23 let
Anastázie Nováková – Štázy (Sázava)**

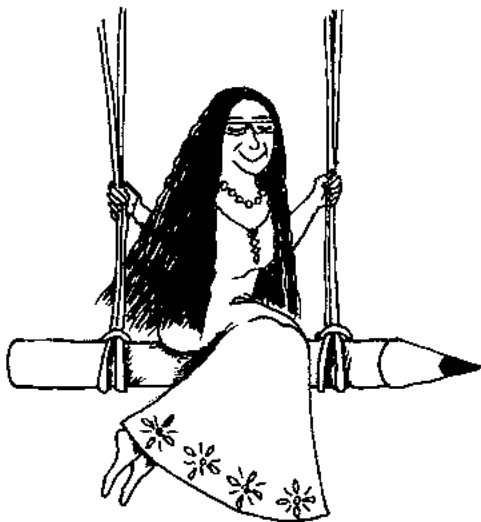
U KŘÍŽKU V LUKÁCH

*Pochválen buď
Až navěky
Až slunce spadne do řeky
Až na kaštanech zhasnou svíce
a v jantar ztuhne pryskyřice*

*Pochválen buď
Až navěky
Až s nebem obzor daleký
propojí brokát Večernice
Pak nechci nic, pak nechci více*

*Pochválen buď
Až navěky
Radosti letmé doteky
až vítr sfoukne do mých dlaní
Pak nemám žádné další přání*

**Zlatý Trapsavec
Lenka Bittová (České Budějovice)**



ZA HRANOU STOLU

*Za hranou stolu
na konci otcovo mozolů
a silikózy z ocelárny
temněl se LES.
(Možná ho ještě brouk neodnes'?)*

*Psalí jsme s bráchou
na okraje vojenských map:
Make love not war
Hic sun leones
A ještě-
Modrá obloha
Bůvolí rohy
Zelená magie
Zalomenej palec
a třesky plesky.
Kolikrát nebylo o co stát
a my LESU platili patama,
když padala hovna s háčkama.
A nikdy nevyšel nám stop
do země antilop.*

*Jenom na Suchou jedli
doplul Rimbaudův opilý koráb Sirius
a Němým kousek od plotu
táčili jsme s osudem gavotu.
Ale pod svícem tma
tam nedosáhla rudá šikana
u ohně vymítali jsme
jejich satana.
Pořád jsou bílá místa map
Pořád stojíme někde u plotu
Voláme na všechny čtyři strany:
Chtějte nás, CESTY!
I když jste harapanny.*

**1. místo Poezie Oldpsavci
Jaroslav Šlejmar – Kutloch (Rokycany)**

VÝSLEDKY 31. ROČNÍKU SOUTĚŽE TRASA



Putovní hlavní cena Dědek Trasák

Marta Furdíková – Šmidla za fotografii Štajerská jelenia ruja z kráľovskej lóže

Kategorie Můj bydlík – můj hrad

1. místo: Marta Furdíková – Šmidla / Štajerská jelenia ruja z kráľovskej lóže
2. místo: Štěpán Hašek – Jmelí / Večer na Calimanu
3. místo: Marta Furdíková – Šmidla / Plachta, octan & lejak Story

Kategorie Volné téma

1. místo: Magdalena Dvořáková – Waki / Noc kouzel
2. místo: Magdalena Dvořáková – Waki / Tu noc padaly hvězdy
3. místo: Miloš Stanko – Tulda / Barevné svítání

Kategorie Volné téma pro pokročilé

1. místo: Peter Pintér – Fotep / Na dlhej lúke
2. místo: Štěpán Hašek – Jmelí / Maramures
3. místo: Stanislav Khol – Pavouckej / Vrchol i tramp byl doby(i)t
3. místo: Štěpán Hašek – Jmelí / Setkáni v mlze

Kategorie Tramská grafika

1. místo: Magdalena Joklová – MEggy / Lesoryt
2. místo: Marta Furdíková – Šmidla / Čo najdlhší motúz snom a túžbam
3. místo: Zdeněk Vorlíček – Brouk / Vandrem po Roverkách v srpnu 2018

Kategorie Tramská tvořivost

1. místo: Jan Frána – Hafran / Trapsavecko-trasácká kožená dáma
2. místo: Jan Kašpar – Benny / Hurá na potlach!
3. místo: Radek Hausner – Hauzi / Tramská osada
3. místo: Miloš Stehlíček – Stehla / Věrnost osadě



Štěpán Hašek – Jmelí / Večer na Calimanu

2. místo Můj bydlík – můj hrad

Do 31. ročníku soutěže přispělo 49 autorů – což je nejvíce v historii. Počet příspěvků dosáhl čísla 185 – druhý nejvyšší počet v historii. Potěšil nárůst nových autorek a autorů a autorů, že zůstanou soutěži věrni.

Oceněným soutěžícím moc gratuluji! Stejně tak děkuji i všem ostatním účastníkům za jejich příspěvky a držím jim palce v některém z příštích ročníků.

O vítězích letošního ročníku rozhodovala porota ve složení: Barbora Wirtizerová - Deneb, Iva Spurná - Draculea, Bohdan Mezei - Haluz, Petr Novotný - Perry, Jiří Macek - Čiksika (kategorie Tramské grafiky a tvořivosti s ním hodnotil i Netopýr)



**Zdeněk Vorlíček – Brouk
Vandrem po Roverkách
3. místo Tramská grafika**

INFORMACE KE 32. ROČNÍKU TRASY

V tomto ročníku na soutěžící čeká opět pět kategorií:

Kategorie Tramping je jen devadesát procent strádání:

Ne vždy svítí slunce trampovi na cestu. Ne všechno jde tak, jak si představujeme. Strádání může mít a má mnoho podob. Zkuste se podělit o to své strádání, když jde všechno do... *a nohy už se bráněj šlapat dál.*

Kategorie Volné téma:

Do této kategorie můžete zaslat snímky s tématem trampingu a přírody.

Kategorie Volné téma pro pokročilé:

Fotografie s tématem trampingu a přírody pro ty, kteří se v soutěži Trasa už umístili na vítězných příčkách třikrát a více: Adalbert Mezei – D'Ady, Barbora Wirnitzerová – Deneb, Bohdan Mezei – Haluz, Filip Dušejovský – Will, Hana Prančlová, Iva Pohunková – Kawi, Jan Pohunek – Přebal, Jana Skrbková – Jandula, Jiří Lipka – Carmen, Jitka Bílská – Stráša, Marta Furdíková – Šmidla, Martin Tumpach – Kregan, Mirek Matula – Azo, Miroslav Daniš – Bludný Hobo, Miša Inovecká – Prcek, Ondřej Jaroš – Višňák, Pavla Slepíčková – Pavlís, Peter Jokl – Joko, Peter Pintér – FOtep, Stanislav Khol – Pavouckej, Martin Gregor – Jack, Petr Vránek – Rysák, Štěpán Hašek – Jmelí, Rostislav Srstka – Štor, T.O Věrná srdce, T.O. Bílá sova, Karel Drápal – Tom, Tomáš Janoušek – Coudy, Jorin Lang, Peter Krajčovič – Bublina, Tomáš Macek – Netopýr, T.O. Brdský dobrodři, Martina Nejezchlebová – Malví, Leoš Havlát, Pavel Luňáček – Miša, Hana Dohnálová – Štěhně, Pavel Doležal – Adra, Hana Prančlová, Jan Frána – Hafran, Zdeněk Vorlíček – Brouk, Jan Kašpar – Benny

Kategorie Trampská grafika:

novoročenky, zvadla, kresby, malby, placky a camrátká (kreslené, malované či vypalované, bez trojrozměrných prvků), linoryty a jiné grafické práce

Kategorie Trampská tvořivost:

„trojrozměrné“ předměty jako výrobky z keramiky, kovu či dřevofezby a reliéfy, taktéž placky a camrátká, jejichž zdobení vystupuje z plochy

Uzávěrka soutěže je **28. února 2025**. Slavnostní vyhlášení výsledků, předání cen vítězům a výstava soutěžních prací proběhne poslední květnový víkend na ohni Trapsavce a Trasy.

Do každé z kategorií můžete zaslat tři příspěvky.

Každému příspěvku dejte nějaký název, který ho odliší od ostatních a mnohdy i dokreslí jeho atmosféru. Dobře zvolené pojmenování může fotografií vrhnout do úplně jiného světla. Název napište nejlépe do názvu souboru.

A pozor, vzhledem k cenám poštovního, tisku a dalšího **se ruší fyzické posílání příspěvků!** Příspěvky do soutěže je tedy možné poslat pouze elektronicky (delší strana fotografie by měla mít minimálně 1600 px) na e-mail trasainfo@gmail.com s tím, že jejich přihlášením do soutěže souhlasíte s jejich dalším využitím k propagaci Trasy.

Do kategorií Trampské grafiky a tvořivosti stačí poslat pouze fotografie vašich dílek.

Na vaše příspěvky se těší Joko.



Stanislav Khol – Pavouckej
Vrchol i tramp byl doby(i)t
3. místo Volné téma pro pokročilé



Magdaléna Joklová – MEggy
Lesoryt
1. místo Trampská grafika



Marta Furdíková – Šmidla
Čo najdlhší motúz snom a túžbam
2. miesto Trampská grafika



Marta Furdíková – Šmidla
Plachta, octan & lejak Story
3. miesto Můj bydlík – můj hrad



Štěpán Hašek – Jmelí / Setkání v mlze
3. místo Volné téma pro pokročilé



Radek Hausner – Hauzi / Trampská osada
3. miesto Trampská tvořivost



Jan Frána – Hafran
Trapsavecko-trasácká kožená dáma
1. miesto Trampská tvořivost



Štěpán Hašek – Jmelí / Maramures
2. místo Volné téma pro pokročilé



Jan Kašpar – Benny / Hurá na potlach!
2. miesto Trampská tvořivost

TRAPSAVEC

PROPOZICE 51. ROČNÍKU SOUTĚŽE

- Soutěž je tematicky zaměřená na práce zasvěcené přírodě, trampování a toulání po zemi, skalách i vodě.

- Soutěží se v těchto kategoriích – OLDPSAVCI – PRÓZA
– OLDPSAVCI – POEZIE

v těchto kategoriích soutěží ti, kteří získali v soutěži tři a více cen, z toho aspoň jednu nad 23 let

- NAD 23 LET – PRÓZA
– NAD 23 LET – POEZIE

v těchto kategoriích soutěží ostatní v době uzávěrky starší 23 let

- DO 23 LET – PRÓZA
– DO 23 LET – POEZIE

v těchto kategoriích soutěží psavci v době uzávěrky mladší 23 let

- Pokud se v kategoriích do 23 let nesejde dostatek příspěvků, budou autoři soutěžit v kategorii nad 23 let a nejlepší práce získá Malého Trapsavce.

- Nejlépe ohodnocená práce bez rozdílu kategorie získává hlavní cenu
– ZLATÉHO TRAPSAVECE

- Každý účastník může do soutěže zaslat maximálně tři povídky a maximálně tři básně.
- Omezení délky prací je 1800 slov (podle údajů textového editoru – Word, OpenOffice atd).
- Své práce posílejte na kontaktní e-mail soutez.trapsavec@seznam.cz, pokud možno v samostatných souborech, jejichž názvy budou shodné s názvy děl.
- Touto cestou vám bude doručeno zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků.
- Do e-mailu prosím uvádějte své občanské jméno, kategorii, rok narození a adresu.
- Uvítáme, když nám současně pošlete svoji aktuální fotografii.
- Pokud je to nezbytné, můžete posílat práce běžnou poštou na kontaktní adresu (v jedné kopii). Na přiložený lístek prosím uveďte své občanské jméno a kategorii, případně i adresu a věk. Jestli chcete poslat zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků, přiložte ořádkovanou obálku se zpáteční adresou.
- Zasláním své práce do soutěže dávají autoři pořadatelům právo ke zveřejňování těchto příspěvků na internetu i v tisku a také k jejich používání k propagaci soutěže.
- Organizátoři soutěže budou i nadále oslovovat autory a autorky účastnící se soutěže a vydávat jim sbírky.
- U příležitosti vyhlášení výsledků bude vydán sborník vítězných prací, který bude všem účastníkům k dispozici zdarma.

**Uzávěrka soutěže Trapsavec je o půlnoci 28. února, v přestupné roky 29. února.
Kontakt: Jan Hafran Frána, Lísková 20, 312 00, Plzeň**

Trampeký časopis PUCHEJŘ

První číslo vyšlo již v roce 1994 a nyní vychází již 31. ročníkem jako čtvrtletník v rozsahu 44 stran, plnobarevně, na křídovém papíře.

V Pucejři najdeš celou řadu pravidelných rubrik, články z vandrů doma i po světě, potlachů a dalších trampských akcí, dále články věnované trampské historii a trampským osobnostem, nechybí rozhovory, kreslený humor i historky z vandrů a hezké fotky.

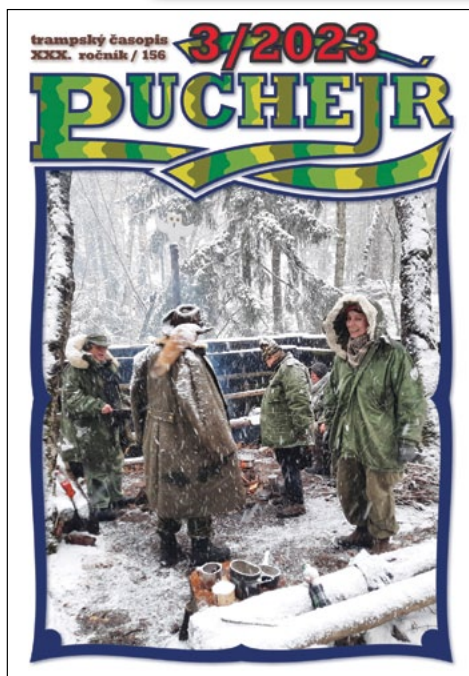
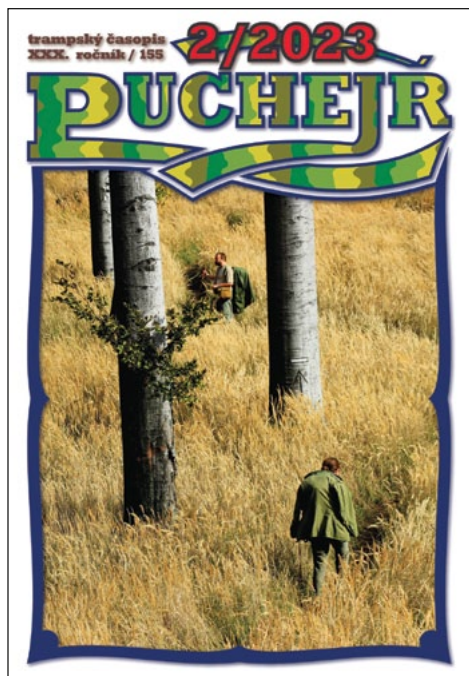
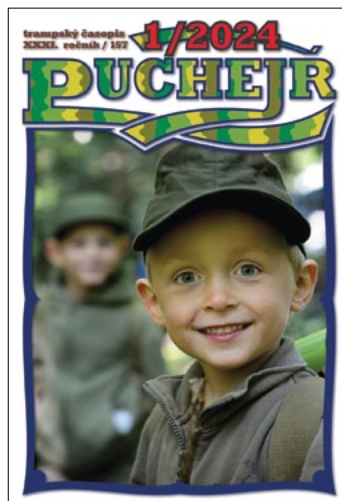
Naprostá většina článků zveřejněných v Pucejři není k dohledání na internetu.

PŘEDPLATNÉ

Předplatné na celý rok je **250 Kč**.

V případě zájmu o předplatné napiš svoji adresu na mail: pucejir@volny.cz, nebo pošli SMS na tel: **608 774 099** a uveď prosím, že jde o Pucejř.

Co nejdříve ti bude poštou posláno aktuální číslo, ve kterém bude vloženo vše potřebné k předplacení - tedy číslo účtu, var. symbol tvé platby a složenka - způsob platby bude na tobě.



Galerie letošních úspěšných autorů



Joko



Jitka



Zbora



Lenka



Štázy



Vašýk



Waki



Kutloch



Jeňýk



Filo



Boris



Murdoch



Kačer



Blondýna

Galerie letošních porotců



Tapi



Přebal



Belmondo



Aťka



Vokoun

TRAPSAVEC 2024

Sborník 50. ročníku tramské literární soutěže

Odpovědný redaktor: Jan Frána – Hafran

Grafická úprava: Martin Šlápota – Šlápi

Titulní strana a ilustrace: Pavla Slepíčková – Pavlís

Korektura: Tomáš Machalík – Doug

Vydavatel: Michael Antony – Tony

Vydáno pro vnitřní potřebu Trapsavce.

www.trapsavec.cz, www.tramsky-magazin.cz

Vydání první v nákladu 500 výtisků

Tisk: Tiskárna Kontrs / Praha 2024 / NEPRODEJNÉ



Jakub Noha



CHKO Obůrky

ISBN: 978-80-908590-3-6